

Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT

Nr. 7 (68)

1. detsember 2001

Hingede aeg

Kaja MÕTSNIKU foto

2. novembril oli hingedepäev. Meie esivanemad pidasid oluliseks kogu hingede aega. See algas mihkripäeval ja lõppes jõuludega. Hingede aeg tähendab järelemõtlemis-aega. Pimedal ajal iseloomustab inimese psüühilist seisundit raskepärusus ja melanhoolia. Hämarus vähendab lävimistahet ja võimalusi, pimedus peidab endas midagi meile tundmatut. Kuid seesama olukord elavdab kujutlusvõimet ning mõjub stimuleerivalt loominguulisusele. See aga loob võimaluse kontakti tunnetamiseks teispoolsuse, meeltele hoomamatu maailmaga.

Selle ajavahemiku sündmused mõjutavad inimesi tugevamalt kui tavaliselt. Esivanemate teada külastasid sel ajal meie maailma surnute vaimud. Vanarahvas talitas targalt. Kiirete tööde järel saabus puhkeaeg, mil oli mahti elu üle järele mõelda. Tänapäeval looduskeskkond meid nii ulatuslikult ei mõjuta, ent päikese madalseisust pole pääsu. Aja jooksul kujunenud kombed häälestavad inimest teistsugusele hingeseisundile. Kriis annab puhastumise ja enesesse süüvimise võimaluse, kusjuures traditsioonidele tähelepanu pööramine kergendab koormat. Kombed isegi kannavad seda. Meie rahvalauludest on lugeda, et siitilmast mindi veeteed pidi. Sugulasrahvastel on aga säilinud legend maailmast kui jõest, mille ülemjooksul asuvad jumalad, keskjooksul oleme meie ja merre suubumise kohal paikneb allilm ehk teispoolsus. Meie rahvale oli hingede aeg uue, aga samas ka vana vastuvõtmise aeg. See oli aeg, mil käidi kosjas, aga samas oodati koju kadunute hingi. November ja detsember on niisiis muutuste aeg. Muutumisel on toeks hinged, kõik põlvkonnad, kes on enne meid olnud. Hingede ajal on oluline oma esivanemate pärandi ja põlvkondade traditsioonide üle järele mõelda ning leida sellest endale tuge.

Mikk SARV

*me esivanemad ei ole läinud siit
neist saanud muld ja puud ja linnud tuulde
ja iga puu ei ole puu vaid viit
et teaksime kus jääda nende juurde...*

* * *

*iga aasta võib saada ja jäädagi viimaseks
iga kuu iga nädal ja päev iga minut ja hetk
aga ise ei jää selles ilmas me iialgi viimasteks
jätkub süüd jätkub elu ja tulek ja minek ja retk
jätkub kõik mida ise kui jätkajaid jätanud oleme
nagu lüli või rada või sihtpunkt või tegu või töö
pane aknale lamp kuni läinud siit ilmast ei ole me
ja kui elust saab õõ olgu valge see pimedaim õõ
/Rudolf RIMMEL/*

Vallavalitsuses

24. 10. 2001

Vallavalitsus andis nõusoleku järgmistele maa ostueesõigusega erastamistele:

Merike Bucht Vastja küla Uuetoa 5,65 ha

Asta Kaasmaa Eidapere alevik Kooli 1 2656 m²

Helve Riismaa Eidapere alevik Pargi 8 3965 m²

Jüri Lootus Eidapere alevik Tallinna mnt 14 2034 m²

Artur Kokk ja Lea Kokk Eidapere alevik Koidu tn 2 10245 m²

Vallavalitsus kuulab ära peaökonomist Leida Uusalliku info valla eelarve koostamise ja kasutamise eelnõu arutelu ning maanõunik Heik Past ettekande maa maksustamishinna suhtes vallavalitsusele laekunud protestide kohta. Vaadati läbi 10. oktoobril toimunud enampakkumise tulemused, millest osa jäid pakkumisdokumentide vigade tõttu kinnitamata. FIE Sirje Kallaste Kehtnast sai kauplemisloa

05. 11. 2001

Kinnitati rea katastriüksuste moodustamise Reonda ja Saarepõllu külas vaba põllumajandusmaa erastamiseks. Kehtna Lastepäekodu "Siller" juhataja ettepanekul kuuluvad vallavalitsuse poolt kinnitatud hoolekogu uude koosseisu: Ines Holm, Ragne Noode, Kalli Pedaja, Kristina Prits, Kersti Rätel,

Imbi Silde, Liivia Miilmann, Piret Pärnamägi, Erki Kesküla, Helju Reitsak ja Tiit Iling. Nõustuti järgmistele maa ostueesõigusega erastamistega: Margus Maripuu Reonda küla Toomekase 14232 m²

Tõnis Laur Reonda küla Lauri 2,05 ha

Artur Kokk Haakla küla Piibuale-Põllu 18,92 ha
Rahuldati OÜ Raadus alkoholi jaemüügi tegevusloa taotlus ning nõustuti põhimõtteliselt Lelle staadioni üleandmisega põhikoolile. Enne spordibaasi üleandmist soovisid valitsuse liikmed kuulata koolipoolset infot kulutuste katmise võimaluste kohta.

13. 11. 2001

Vallavalitsus kinnitas katastriüksuste moodustamise vaba põllumajandusmaa erastamiseks Haakla ja Kastna külas. Nõustuti amortiseerunud ehitiste lammutamisega Lellapere külas ning tühistati kaks realiseerimata jäänud ehitusluba. Vastavalt laekunud avaldustele ja arstliku komisjoni otsusele määrati kahele isikule hooldajad. Vallavalitsus rahuldab hooldekodu taotluse eelarveväliste kulutuste katmiseks, mis olid tingitud trepitõstuki ja pumba remondist.

Tegutsemisloa said perearstid Maret Tamme ja Eerika Pukspuu ning alkoholi jaemüügi tegevusloa OÜ Ergu. Nõustuti maa ostueesõigusega erastamistega:

Ago Vilbas Lokuta küla Anso I 6891 m²

Väio Vaikmets Reonda küla Vaikmetsa 9434 m²

Saunakülal on nüüd sepistatud nimesilt

Lõikustänapühäl kogunes külarahvas Saunaküla nimesildi avamisele. Uudistajale avanes kätte varjus seisnud nimega kivimüür. Ei see valminud üleöö.

Meenub päev, mil zhürii tegi kokkuvõtet kavandite konkursist. Arutleti väga elavalt idee üle ja lõpuks otsustati kavand kollektiivtööna.

Kõige enam nägid vaeva ettevõtte teostumise eest külavanem Raul Piirioja ja külahing Lui Pikkov. Abilisi jagus rohkem kui pooltest peredest.

Projektiga taotletud 3000 krooni, omaosalus külaelanikelt ja rõõmuga tehtud töö tagas objekti valmimise.

Sepise autor on Toomas Tõnisson.

Kiituväärt need külarahva ühised ettevõtmised. Viimati toodi ühisel meel ja ühisel toel kruusa, et parandada auklikuks muutunud teed.

Luule BORTNIKOVA

Lumetõrje piirkonnad ja teede hooldajad

Alljärgnev teade on Teile, kes Te olete talvel mures lumetõrjetööde pärast. Soovitame Teil oma piirkonna teede hooldaja kontaktandmed kindlasse kohta üles tähendada, et vajadusel need käepärast oleksid. Kes soovib hooldada lasta oma erateed, peaks pöörduma oma piirkonna teedehooldaja poole ja sõlmima lepingu.

Inglite, Lau, Pae, Rāmasoo-Paluküla tee (Andrese taluni) – Madise talu Rein Haggi

tel 050 67 936 ja 052 17 860

Keava alevik, Linnaaluste, Ohekatku, Hiie-Vastja, Hiie-Kukesoo-Paluküla (Põltsamaa taluni)

– OÜ Otimardi Mati Kutser tel 050 57 868 ja 75 391

Lokuta küla, Aleti-Järvakandi tee, Allika-Niimaru tee, Haakla-Selja küla

– OÜ Remfakt Eno Hermann tel 050 55 341 ja 72 522

Koogiste raudteejaam, Kõrbja, Koogiste, Saarepõllu, Kitsemurru tee – Teet Oole tel 051 38 853

Metsaääre, Saksa, Nurme, Keava raudteejaama tee, Koogimäe, Kumma –

Kehtna Vallavalitsus Rein Grauen tel 75 525

Kaerepere alevik, Kaerepere-Veehoidla tee, Kumma sisetee – Agur Laurimaa tel 050 84 156

Lelle alevik, Paluküla, Kastna, Põllu, Lalli-Lelle – Priit Reinaus tel 051 75 455

Eidapere alevik – Uno Tomingas tel 051 32 098 ja 61 298

Kehtna alevik – Kehtna MTK Matti Villig tel 051 60 541

Lellapere, Laeste, Kābiküla, Kokuta, Kalbu küla, Jussisauna tee, Järvakandi kalmistu parkla

– Kehtna Mõisa OÜ Urmas Uustalu tel 051 21 346 ja 75 343

Vallavolikogus

20. 11. 2001

Istungist võttis osa 18 liiget. Volikogu arutas Rapla Linnavolikogu ettepanekut alustada läbirääkimisi Kehtna, Rapla, Järvakandi ja Raikküla valdadega ning Rapla linnaga. Arutelu käigus leidis volikogu, et liitumisläbirääkimisi võib alustada. Lõplik otsus tehakse peale põhjaliku majandusanalüüsi koostamist ning küsitakse ka kohalike elanike arvamust. Läbirääkimiste komisjoni liikmeteks kinnitati **Kalle Toomet, Tõnu Teder, Kaja Mõtsnik, Tõnis Blank ja Eero Kalberg**. Otsustati mitte kasutada kohaliku omavalitsuse üldist ostueesõigust seitsme kinnistu suhtes: Lokuta küla Ale-Matsi, Hiie küla Uuetoa II, Reonda küla Kalmeti, Põrsaku küla Siilu, Saarepõllu küla Madise, Lelle alevik Jaama 2 ja Koogiste küla Tillniidi. Võeti vastu otsus taotleda riigilt tasuta munitsipaalomandisse Lau külas asuva Lau kruusakarjääri maa ja Saunaküla külas asuva Estonia veehoidla (paisjärve) eelregulaatori (veetaseme reguleerimiseks) maa-ala. Vaba aja komisjoni liikmeteks kinnitati Kaie Kattai ja Margit Konno ning sotsiaalkomisjoni liikmeks Sirje Praks. Vaba põllumajandus- ja vaba metsamaa taotlejate III järjekorra nimekirjast kustutati Meelis Puhkan, kes sattus nimekirja ekslikult. Vaba põllumajandus- ja vaba metsamaa erastamise I järjekorra nimekirja kanti Anu Kutser. Otsustati muuta mitteiluruum aadressil Eidapere alevik Tallinna mnt 25-7 eluruumiks ja müüa vallale kuuluv korter Lokuta 1-8. Arutleti teemal, kuidas paremini finantseerida valla kultuuri- ja spordiüritusi. Kinnitati Kehtna valla eelarve koostamise, kasutamise, muutmise ja täiendamise kord. Räägiti 2002. aasta eelarvest, mis töötab tulla sama pingeline kui 2001. aasta. Lahendati avaldusi, kuulati informatsioone.

Kersti TEHU

KEHTNAVALLAVOLIKOGU OTSUS

20.11.2001 nr 130

Haldusterritoriaalse korralduse ja piiride muutmise algatamine

Võttes aluseks Eesti territooriumi haldus- jaotuse seaduse (RTI 1995, 29, 356; 1996, 42, 808; 1999, 93, 833) § 9 lõike 2 ja 3 p 1 ning Rapla Linnavolikogu 25.10.2001 otsuse nr 27 "Haldusterritoriaalse korralduse ja piiride muutmise algatamine" esitatud ettepaneku, Kehtna Vallavolikogu otsustab:

1. Alustada läbirääkimisi Rapla Linnavolikogu haldusterritoriaalse korralduse muutmise algatamise ettepaneku põhjal Rapla linna, Rapla valla, Järvakandi valla, Raikküla valla ja Kehtna valla ühinemiseks üheks omavalitsusüksuseks, lähtudes ühtse omavalitsusüksuse moodustamise võimalusest.

2. Alustada ühinemislepingu väljatöötamist, eesmärgiga esitada 2002. aasta veebruaris ühinemislepingu eelnõu Kehtna piirkonna elanikele arutamiseks ja elanike arvamuse väljaselgitamiseks.

3. Teha vallavolikogu poolt moodustatud komisjonile ülesandeks esitada ühinemislepingu eelnõu mudel koos lepingu põhimõtetega arutamiseks vallavolikogu 2001. aasta detsembrikuu istungile.

4. Otsus jõustub 20. novembril 2001.

**Tõnu TEDER,
Volikogu esimees**

Teavet maakorraldusteenistusest

1. MAAREFORMI TÄHTAEGADEST

01. jaanuar 2002 (või 31. detsember 2001) on praegu kehtivate seaduste järgi mitmete maaga seotud tehingute soodustingimuste lõpptähtaeg. Osa neist seadustest on Vabariigi Valitsuses või riigikogus uuesti menetlemisel, mille tulemusel võidakse tähtaegu muuta. Iseasi, kas selline pidev tähtaegade pikendamine kiirendab maareformi käiku.

Edasi täpsemalt tähtaegadest (seisuga 20.11.2001 kehtivad seadused):

1.1. Avaldusi korteriomandi seadmiseks saab esitada 31. detsembrini 2001 (Eluruumide erastamise seadus).

1.2. Vallasvara saab võõrandada kuni 31. detsembrini 2001 (Asjaõiguseaduse rakendamise seadus)

1.3. Maa ostueesõigusega erastamisel aluseks 1993.a maa maksustamishind - 01.jaanuarini 2002 (maareformi seadus)

1.4. Kohaliku omavalitsuse kinnisasja ostueesõigus - 01. jaanuarini 2002 (Asjaõiguseaduse rakendamise seaduse § 20 muutmise seadus)

1.5. EVP-de kehtivusaeg - 01. juuli 2002 (Erastamise seaduse Menetluse seaduseelnõu, mille kohaselt saaks EVPsid kasutada eluruumide ja maa erastamiseks kuni 01. juulini 2006.

1.6. Põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määr on kuni 31. detsembrini 2002 0,3 kuni 1,0 % maa maksustamishinnast aastas (Riigikogu menetluses maksumäärade muutmise seaduseelnõu)

1.7. Endiselt on jõus seadusandlikud aktid, mille kohaselt maa ostueesõigusega erastamise avaldused tuli ehitiste ja rajatiste omanikel ning taluseaduse alusel maa kasutajatel esitada 31. det-

sembriks 1997.a. Peale seda tähtsaega ehitisi omandanud isikud peavad maa erastamise avalduse esitama kolme kuu jooksul peale ostu-müügilepingu sõlmimist

2. MAA 2001. AASTA KORRALISEST HINDAMISEST

2.1. Vabariigi Valitsuse 22. mai 2001. a korralduse nr 336-k kohaselt tuli 2001. aastal läbi viia maa korraline hindamine (selle ajani määrati maa-maks 1996.a. maa korralise hindamisega kehtestatud maksustamishinna alusel ja maa ostueesõigusega erastamisel määrati maa maksumus 1993.a või 1996.a maa maksustamishinna alusel. 2001. a maa korralise hindamise viisid läbi Riigi Maameti töötajad. Vabariigi Valitsuse seisukoht 2001. a korralise hindamise läbiviimisel: seoses kinnisvara märkimisväärse hinnatõusuga maa maksustamishind ei vasta enam maa turuväärtusele ning seetõttu on vajalik uue maa korralise hindamisega nimetatud vastuolu kaotada. See aga tähendab maa maksustamishindade tõusu mitmete maakasutuse sihtotstarvete ja kõlvikute lõikes. Erandiks on metsamaa maksustamishind, mis Eesti Metsakorralduskeskuse poolt tehtud hindamise tulemusena võib väheneda vastupidiselt üldisele hinnatõusu tendentsile. Maa 2001. a korralise hindamise materjalid olid vallamajas avalikkusele tutvumiseks välja pandud 11.09. kuni 30.09.2001; vastuväiteid hindamise kohta esitati 29 isiku poolt, neile lisandusid vallavalitsuse ja vallavolikogu pretensioonid. Maa 2001. aasta korralise hindamise materjalid kinnitab keskkonnaminister, kes on lubanud, et vastuväited ja pretensioonid analüüsitakse ja neile vastatakse.

2.2. Põhilised muudatused maa uue maksustamishinna määramisel: · Maksustamise baashind suureneb – uus hind valla põhjapoolses osas 9 kr/m² ja lõunapoolses osas 7

kr/m² (varem vastavalt 8 ja 6 kr/m²)

· **Alevike uued maa maksustamis- ehk baashinnad:**

· Kaarepere 14 kr/m² (varem 12 kr/m²)

· Kehtna 13 kr/m² (varem 12 kr/m²)

· Eidapere 7 kr/m² (varem 10 kr/m², arvati välja tiheasustusega alade seast)

· Keava ja Lelle alevikus hind (10 kr/m²) ei muutu

· Valla lõunapoolses osas tõuseb mõnedes viljakustsoonides haritava maa maksustamishind 200-500 kr/ha

· Muudetakse tiheasustusega alade väikeelamumaa maa maksustamise määramise meetodikat. Selle alusel rakendatakse krundi esimese 1000 m² osas baashinda ja seda ületavale maale hinda 3 kr/m² (Eidapere alevikus 0,6 kr/m²)

· Hajaasustusega alal eluaseme kohtade maa (kuni 2 ha) maa maksustamishinna määramisel on uue meetodika kohaselt 1000 m² osas arvestuse aluseks vastava hinnatsooni maa baashind ning ülejäänud osas on maksustamishinnaks 0,6 kr/m².

· Põllumajanduslike tootmishoonete maa maksumus määrati varem viljakustsooni haritava maa hinna alusel. Nüüd on põllumajanduslike tootmishoonete maa võrdsustatud tootmismaa ja kogu valla territooriumil on maksustamishind esimesel 10000 m²-l 1,0 kr/m² ja sellest suuremal pinnal 0,4 kr/m².

3. MAAMAKSU

VÕLGLASTEST

1.1 Kehtna valla 2001. aasta eelarve kohaselt peab vallale maamaksu laekuma 2,4 milj. krooni (ca 10 % tulubaasist). 1. novembriks k.a. oli maamaksu laekunud 2,1 milj. krooni. Enamik maomanikest ja maakasutajatest tasuvad maamaksu korrektselt, kuid nende kõrval on terve rida võlglasti. Rapla Maksuameti poolt vallavalitsusele esitatud maamaksu võlglaste võlgnevus oli

1. novembri k.a. seisuga üle 200 tuh. krooni.

1.2 Alljärgnevalt suuremate võlgadega maamaksukohuslased (võlgnevus võib olla peale Kehtna valla ka mõnes teises vallas paikneva maaomandi eest):

Isik	võlg	võlaintress
Toomas Vassiljev	41576	16418
VL & US, AS	31910	244
Roland Leesi	16842	1223
Antti Lõugas	15920	5577
LEHERIS, OÜ	13132	1041
Ivo Remmelgas	12894	3713
· Raul Lillestik	11379	4457
· Priit Piilmann	9836	4071
· Jüri Loos	9749	2540
· Jüri Teras	9281	7053
· ESTOBIR, OÜ	813	97
· Ene Kalmet	7697	903
· Aivo Laanela	7318	402
· ASTOAIAND, OÜ	6716	4905
· Eino Vaiksaar	6131	4182
· Arnold Sookrau	5237	4438
· Ülo Hamburg	4941	4582
· Olev Leikop	4762	1367
· Jaan Neljas	3872	3672
· Heino Otsa	3439	190
· Ants Meresmaa	3404	1089
· Jüri Reiner	3298	249
· Inga Kosakovskaja	3224	643
· ESIMAT, AS	3196	261
· Aarne Pärt	3170	490
· Henry-Valdar Jaanson	3143	223
· Armilda Blei	3134	1033
· Helmi Kutser	2777	2283
· Silja Kalm	2703	1433
· Ilmar Leitmäe	2699	
· Urmas Ross	2589	1438
· Egert Kaal	2524	111
· Jaan Korpusov	2499	199
· Mait Sillaste	2491	625
· KEVIN PUIT, AS	2334	338
· Aime Juhkam	2329	2643
· Raul Kuusemäe	2275	434
· Sulev Otsa	2248	54
· Erika Ani	2235	1720
· Virve Kaljusaar	2085	158
· Jaak Reinaus	2048	483
· SIREVIL, AS	2040	154
· Öie Saar	1928	698
· Toomas Kuiva	1847	2203

Heik PAST, maanõunik

Et päikest oleks ikka rohkem ja rohkem meie päevades ja südames

Keava aleviku ühingu- ja seltsitegevus on olnud nii kaua, kui alevikus on elatud. Ühel ajajärgul rohkem, teisel vähem.

Arhiivimaterjale uurides selgub, et aastal 1920 asutati Masinaühisus Theodor Eicheni, Eduard Hanseni ja Mart Jegeroni poolt. 1940. aastal asutatud Keava Hariduse-Spordiühingu "Edu" ellukutsujateks olid Eduard Lerch, August Miklas ja Maire Laast. 1943. aasta Keava Seltskondliku Ühingu protokollist loeme, et Seltskondlik Ühing jätkas Keava Hariduse-Spordiühingu "Edu" tegevust. Järgnevatel aastatel on seltsilist tegevust vedanud Keava 4klassilise kooli juhatajad ja õpetajad Ida Kasemets, Melita Lukk, Leili Rennebaum ja Meeli

Keava Hariduse- ja Kultuuriselts on loodud

Toome.

Kõik üritused toimusid Keava algkooli majas seni, kuni valmis Kehtna kolhoosi kontor-klubi hoone 1970. aastal, kus jätkus aastaid kestnud kultuuritöö.

Taasiseseisvunud Eesti Vabariigi aastad on olnud teaduse ja tehnika aastad. Inimeste vahelised suhted on jäänud tahaplaanile.

Seltsid ja ühingutel on eesmärkideks oma liikmete mõtteõhu ja mõjuvõimu ühendamine kultuuri, hariduse, keskkonna, muinsuskaitse toetamiseks ja edendamiseks. Läbi ühingulise tegevuse on võimalik teostada kõiki seadusega sätestatud tehinguid, sõlmida kokkuleppeid nii Eesti kui ka teiste riikide füüsiliste ja juriidiliste

isikutega.

Kõike seda silmas pidades kutsusimegi kokku Keava ja selle ümbruskonna külade inimesi looma Keava Hariduse- ja Kultuuriseltsi (edaspidi Ühing). Kuna nimetus on põhjustanud mõningaid arusaamatusi kohalike elanike seas, siis teadmiseks, et Ühing on eraõiguslik juriidiline isik, mis põhineb isikute vabatahtlikul ühinemisel, ta on mittetulundusühing, mis seob haridusest, kultuurist, keskkonnakaitsest ja muinsuskaitsest huvitatud inimesi.

Ühingu aadressiks on Kooli tn 1A, Keava alevik, 79005 Kehtna vald.

Mittetulundusühingu liikmeks on kehtestatud asutajaliikmete poolt ja see on 25 krooni aastas.

Asutajaliikmed valisid ka Sliikmelise juhatus – **Ene Romanovski, Vaike Kõppo, Jutta Jukk, Leili-Irene Rennebaum ja Eero Kalberg**, kusjuures viimane valiti juhatuses esimeheks.

Ühingu liikmeks võib olla iga isik, kes tunnistab Ühingu eesmärke ja põhikirja ning tasub liikmemaksu.

Ühingu liikmeid võtab vastu juhatus, kellele kandidaat esitab avalduse. Ühingu liikmel on õigus saada valituks ühingu sektsioonidesse ja juhatusse. Ühingu kõrgeimaks organiks on üldkogu.

Ootame uusi seltsiliikmeid kaasa lööma seltsi töös ja tegemistes.

Vaike KÕPPO, asutajaliige

Kehtna Lasteaia Siller väike- ja suurte tegemisi

Miks see kivi on valge, aga see seal hoopis punane? Mida huvitavat kividest tehakse, kus neid kasutatakse?

Nendele ja paljudele teistele küsimustele said lapsed vastused lasteaia läbiviidud **kivipäevadel**. Huvitav oli silitada ja katsuda erinevaid kive. Mõni oli sile, teine kare ja krobeline, aga enamus olid kõik rasked.

Jalutuskäikudel vaadeldi erinevaid kivitehtud ehitisi ja metsas otsisid lapsed erineva suuruse ja kujuga kive. Selle teema käsitlemisel võeti appi hulgaliselt raamatuid ja ajakirju, kus oli näha ja lugeda palju huvitavat kividest ning töödest ja tegemistest, mis kividega seotud.

Eriti põnevaks läks asi aga siis, kui oli vaja välja tuua enda leitud ja kaasa toodud kivid, et nendele saaks joonistama hakata. Hoopis huvitavam oli maalida kivile kui tavalisele paberile. Valmisid paljud omanäolised tööd: hülged, lepatriinud, kalliskivid jpm. Nurmenuku rühma laste ühise töö tulemusena sai valmis kena kilpkonn.

Et Lepatriinu, Kullerkupu ja Saialille rühma

lapsed veel väikesevõitu on, siis kutsuti appi lapsevanemaid, kes tõid lasteaeda mitmesuguseid erinevaid kive, kompositsioone kividest ja isegi kivikaunistustega seinaplaadi. Kaasa toodud ja ise maalitud kividest ülespandud näitust said kõik huvilised nädala jooksul lasteaia uudistamas käia.

Suur tänu kõigile tegijatele, nii väikestele kui suurtele.

Novembrikuu esimesel laupäeval sõitis Kehtna Lasteaia Siller personal külla Lelle Lasteaia kolleegidele, et tutvuda sealse kena ja hubase lasteaia. Ja oh üllatust, vastu võeti meid väikese kontserdiga, milles osalesid kõik sealsed töötajad. Tore, et laste õpetamise kõrvalt õpitakse ka ise ning antakse võimalus sellest ka teistel osa saada. Meil oli sellel üritusel ka külaline: tuntud silmaarst pr Ingeborg Trofimova. Äärmiselt huvitav oli kuulata tema reisimuljeid Brasiiliast. Fotosid vaadates ja põnevat ning haaravat juttu kuulates tekkis tunne, et oled ise ka Brasiilias ära käinud. Esitati palju küsimusi reisi kohta ja saadi samas ka vastuseid mitmetele silmi

puudutavatele küsimustele ning probleemidele. Kohvilauas möödus aeg kiiresti. Kui hästi maitsesid meie kokkade valmistatud tort ja Mari tehtud kihiline tarretis! Lelle Lasteaia naiste kaunitult esitatud tants nakatas pealtvaatajaid ja ühiselt õppisime Helju juhendamisel selgeks mõned tantsusammudki. Tänuõnad võõrustajatele mõnusa päeva eest!

14. novembril oli meie lasteaia palju külalisi. Lastele mängis Nipitiri nukuteater etenduse "Mõistatuste päev". Etendusega jäid rahule nii kuulajad-vaatajad kui ka näitlejad.

Lasteaiaõpetajatele tulid aga külla kolleegid Lelle, Inglise, Valtu, Eidapere ja Järvakandi lasteaedadest, et ühiselt osaleda Tallinna Pedagoogilise Seminari korraldatud õppepäeval "Kasvumapi kasutamine lasteaia".

Kasvumapp – see on võimalus lapse hindamiseks, lapse kasvamise ja arenemise nähtavaks tegemine. Kursusel jagus mõtlemisainet kõigile ja jäi veel koju kaasagi.

Varsti on tulekul **jõulud** ja senisest rohkem süüdatakse küünlaid. Meil lasteaia on 10. detsembril küünlajala näitus, et anda lastele võimalus näha erinevatest materjalidest ja erineva suuruse ja kujuga küünlajalgu, millel kõigil on ühine eesmärk. Loodame, et lapsevanemad meid hoolega näituse valmimisel aitavad ja ootame kõiki huvilisi näitust külastama. 15. detsembril on jõulupidu, mille kohta saab täpsemat infot igast rühmast, ning 18.- 21. detsembrini on lasteaia pakapikunädal, kus kohvikus kehtimas lausa lasteaia oma raha. Soovime meeldivat jõuluaega ja hästi palju toimekaid tegemisi kõigile!

Suur tänu kõigile lastevanematele ja lasteaia töötajatele, kes on aidanud kaasa meie ettevõtmistele, et laste tegemisi huvitavamaks muuta.

Lugupidamisega:

Juta KÕRTSINI,
juhataja asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal

Lokutal on nüüd rühmakodu

23. novembril avati Lokuta külas MTÜ Elupuu eestvõttel rühmakodu. Idee autoreid, teostajaid ja finantseerijaid olid õnnitlemas Raikküla ja Kehtna Vallavalitsuse esindajad, kes kinkisid uuele asutusele ka mõned hädavajalikud esemed. Rein Järviku ja Mati Michelise poolt kavandatud hooldusasutus võib momendil anda mugava elupaiga 6-7-le enesega toimetulevale vanurile või puudega isikule. Elanike kõhu- ja muude murede eest hakkab hoolitsema perenaine Aino Soomer. Avamisel viibinud kiitsid rühmakodu ruumide kujundust ning arvasid, et seal peaks olema õdus elada. Igal elanikul on oma tuba, aga üksindusest tüdinu võib minna puhke- ning söögituppa või lugemisnurka ja seal seltskondlikult aega veeta. Suveks lubati muretseda ka aiamaad, kus kõbusamad elanikud võiksid juurvilja kasvatada ning selle rühmakodule müügiga väikest taskuraha teenida. Kuna rühmakodu alles alustab oma tööd, pole teenuse hind veel lõplikult välja kujunenud, aga praeguste kalkulatsioonide kohaselt tuleks arvestada vähemalt 3000 krooniga kuus. Esimesed elanikud asuvad oma mugavasse elupaika juba järgmisel esmaspäeval.

Reet NERO

Alustamas on

beebikool!

Alates jaanuarist 2001a.
on mõtte teha algust beebikooliga
Kehtna Lasteaia Siller
Oodatud on 4-6 kuu vanused beebid emadega

Pakume:

- muusikategevust (erikursuse saanud õpetaja juhendamisel)
- võimalust ujuda
- võimalust omavaheliseks suhtlemiseks ja palju muud

Kes on huvitatud, palun võtta ühendust tel 75 186 või astuge lasteaia läbi.
Kokkusaamise ajad ja tasu sõltub huvitatute arvust, palun avaldage ka oma arvamust!

Kallid lapsevanemad!

Teatame Teile juba varakult:
Kehtna Lasteaed Siller ja Lelle Lasteaed
on talvepuhkuseks suletud
24. detsember 2001a. – 01. jaanuar 2002a.
Mõnusat talve!

Kehtna Lasteaed Siller ootab
ujuma koolieelses eas lapsi,
väikelapsi 1-3 aastat ja imikuid
koos emadega:
Neljapäeviti kell 16.00 – 19.00
Reedeti kell 13.00 – 17.00
(eelistatud imikud)
(välja arvatud talvepuhkuse
aeg 24.12 – 01.02)
Pilet 10.- krooni
Info tel 75 186

Külaskäik Evitskogi

Sügisene koolivaheaeg oli 20 õpilasele Kehtna Põhikoolist täis reisiärevust. Sõideti Evitskogi, mis asub 40 km kaugusel Helsingist. Evitskogis on pisike rootsikeelne kool (1.-6. klass kolme liitklassina ja kolme õpetajaga), kus õpib 54 õpilast. Sõprussuhted said alguse juba 4 aastat tagasi, kui Evitskogi koolist 5.-6. klassi õpilased meie tööde ja tegemistega tutvuma tulid. Vahendajaks ja abistajaks on olnud paljudele kehtnalastele tuttav Raili Seger.

Küllakutse Evitskogi saime oktoobriks ja parim võimalus oli kasutada sõiduks koolivaheaega. Reis algas esmaspäeval, 29. oktoobril. Lapsed olid täis ootust. Suurem osa lastest - nii oli korraldajate soovgi - oli esimest korda Soomes. Põnevust pakkus juba katamaraaniga sõit üle lahe. Ilm oli tuulevaikne ja pooleteisetunnine merereis möödus ilusti. Sadamas olid koolijuhataja Lars Hedlund ja Raili Seger meid ootamas. Astusime bussi ja pärast väikest ringsõitu Helsingis asusime teele Evitskogi suunas.

Koolitrepil oli meid tervitamas kogu koolipere, eestikeelsed tervitussõnad kõigil suus. Tutvusiime koolimajaga, sõime maitsva lõunasöögi ja kõik lapsed said vastuse küsimusele, kelle peres nad elama hakkavad. Ka koogi-sõõmiseks jäi aega, enne kui vanemad lastele järele tulid.

Esimene õhtu oli perede sisustada. Paljud kasutasid võimalust ujumas käia, sest äsja oli uus ujula valmis saanud.

Teine päev oli pühendatud laste teaduskeskusele Heureka. Vaatasime dinosauruste näitust, nähes peaaegu elusuuruseid liigutavaid ja häälitsevaid hiidolendeid. Põhinäituse osas sai igäüks ise kõike katsetada, proovida, kogeda, sõita, liikuda ja teha muudki huvitavat. Tegevust jätkus peaaegu kaheks tunniks ja oleks jätkunud rohkemakski. Peale lõunatamist lähedal asuvas Mc Donaldsis tulime Heureka tagasi, et end mägironijana "proovile panna". Järgneva kolmeveerandtunni jooksul panoraamkinos sai igäühele selgeks, kas ta sobib mägironijaks või mitte. Oli võimalus näha Džomolungma ilu ja võimsust, kuid ka ohtlikkust ning elada kaasa tippu tõusjatele. Nii mitugi neiu tunnistas pärast, et süda on paha ja pea valutab. Mis teha - madalate ja

tasaste maadega harjunud - kui kõrgused on hoopis midagi muud!

Õhtul oli koolis disko. Enne pakkusid meie lapsed oma kaasavõetud külakosti laulude ja inglisekeelsete mininäidendite näol. Esinemine läks hästi ja võeti võõrustajate poolt soojalt vastu. Tantsumõll kestis mitu tundi - klassiruumi aknad oli märjad ja lapsed punaste põskedega. Emad-isad said koos õpetajatega võimaluse isekeskis olla ja aega maha võtta.

Kolmas päev algas meisterdamisega. Koolis on savipõletamisahi ja nii saidki meie lapsed koos oma sõpradega võimaluse keraamikatööd proovida. Natuke oli vaja juhendamist ja isetehtud Evitskogi-meened hakkasid valmima. Tõeliselt loominguline päevaalgus! Tänu Raili Segeri tihedale Kehtna-graafikule on lootust ka ahjukuumusest läbi käinud ja glasuurikihi peale saanud tööd igäühel peagi kätte saada. Aga tore oleks ka kodukoolis selliseid võimalusi omada.

Ja oligi aeg sõpradega aadresse vahetada, lubadusi anda, et kindlasti kirjutame, ja kevadist taaskohtumist ootama hakata.

Teel Helsingisse põikasime sisse uude suurde kaubanduskeskusesse Iso Omena. Tutvust Soome pealinnaga tegime jalgsikäigul kesklinnas. Ka suuremad ja tuntumad kaubanduskeskused vaatasime üle.

Meri ei olnud tagasiteel enam sugugi nii rahulik kui tulles. Ennustati tormi ja tasapisi hoogu ta koguma hakkaski, et neljapäeval oma võimsust näidata, kuid meie olime siis juba õnnelikult kodus.

Lapsed said hulganisti uusi kogemusi, nägid Soome õpilaste koolielu, rõõmustasid saadud kingituste üle, kogusid uusi teadmisi ja said juurde sõpru, keda kevadel külla oodata.

Meie külaskäiku valgustas ka kohalik ajaleht. Huvitava seigana märkis see üles asjaolu, et Evitskogi direktor on ära õppinud eesti ja Kehtna direktor rootsi keele

Aitäh meie toetajale Raili Segerile.

Aime KLANDORF

NB! Sellest sõidust on võimalik pilte vaadata ka kooli koduleheküljel www.kehtnapk.edu.ee

Isad käisid koolis

12. novembri õhtul peeti Kehtna Põhikoolis isadepäeva. Üritusele saabus 45 isa. Saabuajale pakuti kõigepealt hernesuppi. "Kokatädi Maie valmistas võrratult hea supi," väitsid paljud isad.

Seejärel koguneti saali kontserti kuulama-vaatama. Esinejaid oli peaaegu igast klassist. 9. klass alustas kava südamliku lugemisega, 5. ja 6. klassid esitasid päevakohased laulud. Isadele esines ka tütarlaste ansambel, seejärel aga mudilased oma salvide ja lauludega. Kontserdi lõpetasid 4a klassi rahvatantsijad oma lustakate rahvatantsudega.

Seejärel kutsuti isad fuajeesse ja neil paluti moodustada 6-liikmelised võistkonnad. Laudadele olid juba valmis pandud võistlusvahendid: 2 nõõpi, riidetükk, niit ja nõel. Lisaks veel mosaiikpilt. Nõõbid tuli riide külge õmmelda ja pilt tuli kokku panna. Võitjad said suure aplausi osaliseks. Pimesi joonistamise võistluses talutasid lapsed oma isad seinale kinnitatud paberilehe juurde ja juhendasid neid joonistamise juures. Iga isa joonistas inimesele ühe kehaosa. Tulemused olid toredad ning põhjustasid palju nalja ja naeru.

Pärast osavuseproovi teritati vaimu viktoiriinis. Isad püüdsid lastele igati eeskujuks olla. Paremad võistkonnad said auhinnaks kommikotid ning lapsed koos isadega suu magusaks.

Peale isadepäeva üritust tuli tüdrukutel mõte, et järgmisel isadepäeval võiksid isad tütreid tantsima õpetada.

**Kaie, Kersti, Jaanus ja Siim
5b klassist**

Noor atleet 2001

Juttu tuleb lastest ja ka suurtest inimestest

Alustuseks räägiksin Rapla maakonna meistrivõistlustest maadluses. Ei märkinud siinkohal sihilikult ära maadlusliiki, nagu tavaks, sellepärast, et Kehtna tüdrukud, kes tegelevad vabamaadlusega, on juba paar aastat osalenud nimetatud võistlustel ja seega ei saa me turniiri enam pelgalt kreeka-rooma maadluse nimega tituleerida. Võistlustulemused on muidugi juba "suures" lehes ilmutatud ja meistrid teada. Minu pajatuse eesmärgiks on lugeja ette tuua vähemad vennad, kes juba tublisti harjutanud, kuid võistluskogemused suurel matil puuduvad. Maadlema võtsime nad ikka kogemuste omandamise eesmärgil, et saaksid võistlusmiljö "lõhna" tunda ja "maitses" suhu.

Püüame sellega vältida meie spordis pahatihti ettetulevaid olukordi, kus andekas noor tippu-pürgija (ka tipus olija) omandab oma 10–15 aastat kogemusi põhiliselt välisvõistlustel s.h. EM, MM ja OM 'il, millele järgneb umbes viieaastane vigastustesegune karjääriloojang.

2001.a. Rapla maakonna meistrivõistlusteks Märjamaal registreerus Kehtnast 33 maadlejat, nende seas viis tüdrukut. Mujalt õrnema soo esindajaid ei olnud ning võistlus kujuneski meie siseasjaks.

Poiste seas oli konkurents muidugi märksa tihedam, seda enam, et osalesid maadlejad Läänemaalt, nimelt Martna mehed. Võistlejad olid viieteistkümnesse kaalukategooriasse jaotatud, võistkonnaarvestusse pääsesid vaid kadettide vanuseklassi poisid.

Esimesed tuleristsed sai ANDER VEIMAN ja oli ka kõige pisemate seas teise koha vääriline. Lisaksin niipalju, et poiss on väga õpihimuline ja suhtub treeningutesse väga tõsiselt. Vjatseslav Kotsalainen tuli kolmandale kohale. Järgmises kehakaalus oli "peremees" KRISTJAN NÕULIK. Hästi esinesid ka MARTIN KUTSER ja MADIS

NURMIK, rõõmustas, et visa töö tulemusena jõudis matsivõiduni ka RAIMOND LEPISTE. Juba endale nime teha jõudnud noormaadlejate selja taga rassisid meie tulevikumehed TAURI JOHANSON ja MIHKEL KÜRSA, kus seekord jäi Tauri võitjaks pooleks.

Tubli on nii trennis kui ka võistlustel MARGO VEELAI, üleliia suud ei pruugi, aga tegija on küll.

TÕNIS KASK on ka sammukese sportlasteel edasi astunud. Ei saa kuidagi mööda minna KUSTAS PÕLDOJAST kiidusõnu ütlemata, trennis alati silmad kõrvad lahti, ammutades spordimehe oskusi ja kavalusi. Raudne töömees on ka JAAGUP NÕOJÄRV.

Jõudu, tahtmist ja edu soovin kõigile trennipoistele ja –tüdrukutele!

Tüdrukute vabamaadluses said kõik meie tüdrukud maadelda, kuid tiitlid jagunesid nii:

Kehakaal -25kg	I KRYSTINKÄES
Kehakaal -29kg	II MARILIN MIILMANN
Kehakaal -32kg	III KATI ZOOBEL
	II ANNVELLESALU
	III MARINA PEETS

"Mere süles lainte vallas"!

Kui mäletate seda laulukest, siis teate, et mingi nõukogudeaegne kalur tundis end keset laintemõllu kui kodus. Praegu lood enam nii ei ole, inimesest hakkab kahju ja nii tuligi Kehtna maadlusvõistkonnal istuda tuulevarjus sadamas seni, kui kai äärde lubati suurem ja tormikindlam alus kui seda olid pisikesed kiired paadid. Jutt käib VANTAA-TALLINK CUP'ist teisel pool lahte Helsingis, kuhu meiegi teel olime.

Kohale jõudsime õhtuks ja kohe Kisahalli trenni. Teekonda alustasime 7.00 DO ja kohal olime 19.00 PO*. Hea oli õhtune trenn, sai

kokkusurutud kondid lahti harutada ja järgmise, võistluspäeva, hommikuks, olime juba võitlusvõimelised kõik.

Hästikorraaldatud võistlused (nagu alati) kulgesid sujuvalt.

Esmakordselt rahvusvahelisel turniiril osalenud KATI ZOOBEL oli enesekindlus ise, oskustest jäi muidugi veel vajaka, aga vaevatasuks ikkagi kolmas koht. Esikoha Kehtnasse tõi ARTUR RASSMANN, seekord võttis ka pea matile kaasa ja abi sest oli – lollused jäid tulemata – võit tuli.

DENIS STAHNEVITS maadles meeste seltskonnas täiesti tublilt kuni finaali, siin tuli aga vastu võtta kaks kaotust. Üks seaduspärane, teine mitte ootuspärane – lihtsalt täismehe jõud käis tehnikast üle. Neljas koht sellisel turniiril pole ju paha, kuid see töökas noormees oleks väärinud ikkagi pronksmedalit, seda enam, et medal oli ju käeulatuses. Kahju oli meie tublist KRISTJANIST, kel NÕULIK perenimeks. Eelmisel aastal samal turniiril kaotas ta hamba ja peasekretäri näpuvea tõttu medali (tänavu sain sellest teada). Tänavusel turniiril läks aga üks mats "aia taha" ja kurb neljas koht.

* DO do obeda, PO posle obeda horoso, eks ole, peaaegu fine.

Head treeninguindu!

Noel KASTIER

Telefoniküsitlus

Rapla Linnavalitsus tegi ühinemissetepaneku Rapla, Kehtna, Järvakandi ja Raikküla vallale. Mida arvate ühinemisest Teie?

* Ants, õpetaja Kehtnast:

Mina ei näe, et elu paremaks läheb. Ei näe majanduslikku võitu. Kuuldavasti on Rapla linna võlakoores suur, see tuleb ka meie kanda. Arvan, et inimestel muutub asjaajamine ebamugavaks. Ka inimlik ja vahetu suhtlemine omavalitsuses asju ajades kannatab. Ei ole poolt.

* Raul, teenistuja Lellest:

Kehtna on normaalse suurusega vald. Ühinemisel koonduks võim Raplasse. Raskused on ees igatahes ja majanduslik langus tuleb just Kehtna vallale. Läheb palju aastaid, enne, kui normaalse või praeguse taseme järele saavutame.

* Kalju, juhataja Kaereperest:

Mina olen ühinemise poolt. Raplaga seob meid rohkem kui Kehtnaga.

* Rein, eraettevõtja Kaereperest:

Ühinemine võib õige variant olla. Üks nõustumise kõige olulisem põhjus on laste hariduse andmine – siis lõppeksid rahade pärast kemplemised omavalitsuste vahel. Raplaga on meil parem ühendus ka.

* Linda, pensionär Lellest:

Mõte tundub võõras. Olen paljudelt teistelt

kuulnud, et ühineda ei taheta. Hulk töökohti kaob ja Rapla on ju kaugel. Kardan, et Rapla linn hakkab raha enda huvides kasutama, ääremaad kannatavad. Olen vastu.

* Enely, õppealajuhataja Kaereperest:

Pooldan ühinemist. Valla tulubaas kasvab, ehk elatakse paremini. Loodan, et koolide olukord paraneb.

* Kaili, õpetaja Eidaperest:

Ei ole ühinemise poolt. Oleme praegu juba ääremaa, siis veel rohkem. Kui ühineda, siis kas Väandra või Järvakandiga.

* Eno, juhataja esimees Eidaperest:

Praegu küll ühinemise poolt ei ole. Kui keegi mulle ühinemise kasulikkust hästi põhjendaks, ehk muudaksin meelt. Väikesel vallal on suurem ühtsuse tunne. Ühinemisel jääksime veel kaugemaks ääremaaks.

* Pille, õpetaja Inglisele:

Ühinemisel praegu mõtet ei ole, kuigi see oleks parem lahendus, kui ühinemine Juuruga. Raplaga ühinemisel jääksime üheks äärekülaks. Usku, et paremaks läheb, ei ole. Praeguse olukorraga olen küllaltki rahul. Ühinemine pidurdaks kindlasti edasiminekut.

* Aare, talupidaja Lau külast:

Kehtna vald peaks sel juhul ruttu sama suured laenu võtma, kui Rapla linnal praegu on. Siis ühineksime võrdsetel tingimustel või tasemel. Iseenesest idee väärrib kaalumist. Vastu midagi ei

ole. Kuni 4 aasta perspektiivis vaadatuna oleks olukord meie jaoks valulik. Pikemas perspektiivis ehk on kasu, aga seda peavad spetsialistid analüüsima.

* Helve, kodune Lokutalt:

Tahan, et Kehtna vald jääks endiseks. Meil on hea ühendus Kehtnaga. Olen ühinemisi näinud, ei meeldi mulle lõhkumised. Oma kogemustest tean, et vaene jääb veel vaesemaks ja rikas saab rikkamaks. Lõhkumine pole kunagi head toonud.

* Jaan, teenistuja Lalli külast:

Mida rohkem koeri, seda vedelam lake.

* Maie, teenistuja Kehtnast:

Põhimõtteliselt olen vastu, aga kui Kehtnasse jääks mingi teeninduspunkt, kus ma saan vajadusel omi asju ajada nii, et ei pea aja-, närvi- ja rahakuluga Rapla vahet käima hakkama, siis olen nõus.

12.detsembril kell 11-16

VÄIKEJÕULULAAT

HALDUSHOONES

Ootame kauplemas käsitöölisi,

kunstnikke, väikeettevõtjaid jt

(Registreeruda 5.detsembrik

tel 55 538 – A.Heinla või

55 554 – T.Susi)

Ostma ootame kõiki neid, kel huvi!

26.oktoobril oli 70. sünnipäev **Tenno Teetsil** – mehel, kes ei vaja lähemat tutvustamist. 40.aastat tagasi Tee Kommunismile kolhoosi agronoomina tööle asumise järel valiti ta aasta pärast esimeheks, kelle oskuslikul juhtimisel majand tõusis Rapla rajooni paremate hulka. Tuntud oli Tenno Teets ka endiste Kehtna näidissovhoostehnikumi ja Lokuta kolhoosi töötajatele – Kehtna majandkonna esimehena jagas ta oma rikkalikke agronoomitarkusi ka teiste majandite taimekasvatatajatele ning traditsioonilised majandkonna päevad olid alati oodatud spordi- ja kultuurisündmuseks.

Tollane Valtu kolhoos oli omanäoline teiste majandite hulgas. Põllutöödel peeti au sees põhimõtet, et põldu ei tohi narrida ja korraliku, iga põllu omapära arvestava mullaharimise kõrval tagab hea saagi ka õige külviaeg, mille määrab loodus, mitte kõrgete ülemuste tahe raporteerida veelgi kõrgemate ülemuste ees kevadkülv plaani täitmisest. Palju tegi kolhoos oma raha eest maaparandust, selle juures oli alati oluline, et ei kahjustataks loodusmaastikku ja ökoloogilist tasakaalu. Selle tunnistuseks on kaunis Estonia paisjärv, maastikulist mitmekesisust rõhutavad puudesalud Saunaküla kultuurrohumaadel ja Hertu farmi koplites, korralikud ühendused. Kolhoos ehitas palju: elamuid, tootmishooneid nii loomaja taimekasvatusele kui ka abitootmisele (see tõi kolhoosikassasse raha), juurdeehituse koolimajale ja uhke spordihoone koos siseujulaga. Kõike tehti ikka selleks, et inimestel oleks parem elada, et töökoht saaks töötajatele ja nende lastele koduks ning on arusaadavalt oli seda kõike juhtimas Tenno Teets, kellel oli iga asja kohta oma seisukoht ja kindel plaan, kus esimehe isiklikud huvid olid alati kõige viimasel kohal. Nii

PALJU ÕNNE, TENNO TEETS !

kujunes välja Kaerepere keskus, heakorrastatud ja läbimõeldud haljastusega asula. Lillesõbrad meenutavad siiani seda värvikirevust ja õiteilu, mis oli Valtu aiandis krüsanteemikasvatuse kõrghooajal.

Sama kindlakäeliselt, kui Tenno Teets kavandas kolhoosi arengut, korraldas ta ka põllumajandusreformi, kui ajad muutusid ning endistele talupidajatele või nende pärijatele anti õigus tagasi saada varad, mida nad olid sunnitud kolhoosi astumisel ära andma. Valtus ei toimunud kolhoosi lammutamine, nagu paljudes majandites, vaid eelnevalt hästi ja põhjalikult läbimõeldud tegutsemiskeem, kus kolhoosi omandis olevad loomad, masinad ja hooned võimaldasid kõrvuti ühistatud vara tagastamisega jätkata tootmist ja tagada töökoht inimestele.

Vabadustuulte saabumisel oli Tenno Teets üks esimesi, kes osales Rahvarinde loomisest ja oli selle liikumise üheks aktiivsemaks juhiks. Tema autoriteet ja emotsionaalsed esinemised innustasid ka teisi seisma Eesti iseseisvuse taastamise eest.

Oma Õnne leidis Tenno Teets Saaremaalt. Harmoonilises perekonnas on täismehes kasvanud kaks poega, vanaemale ja vanaisale on rõõmuks lapselapsed.

Tenno Teets ei ole praegugi elust kõrvale jäänud, oma suuri töö- ja elukogemusi on ta alati valmis teistega jagama. Kehtna vallavolikogu keskkonnakaitse komisjoni esimehena on Tenno Teets talle omase innukuse ja kõva häälega suunanud vallavolikogu keskkonnakaitsealast tööd, komisjon on kavandatud mahukad tööd looduskaitseobjektide hooldamiseks, tehtu tulemusena on mitmete kaitsealuste alade seisund paranenud. Komisjon on avaldanud tunnustust kaunistele koduaedadele ja heakorrastatud taludele, millega on jätkatud Valtu ja Kehtna majandite traditsiooni. Kaugemas minevikus pani siinmail aluse kauni kodu kujundamisele Kehtna Kõrgema Kodumajanduskooli tegevus.

Vallavolikogu keskkonnakaitse komisjon soovib Sulle kogu südamest õnne ja tugevat tervist ning tugevat kätt komisjoni juhtimisel.

DETSEMBIKUU KULTUURIÜRITUSED VALTU SELTSIMAJAS

01.12 kell 12.00 Ühiskülastus Rahvusooperisse Estonia muusikal “**Nukitsamees**”

02.12 kell 13.00 Ühiskülastus Tallinna Linnahalli tsirkuse-etendusele

04.12 kell 18.00 **Tiit Sepa maalinäituse** avamine Valtu Seltsi-majas

kell 19.00 Kohtumine **Urmas Sisaskiga**. Tähistäevamuusika kontsert Valtu Seltsimajas

07.12 kell 12.00 Noorsooühingu Eesti **4-H Kaerepere klubi loomine**

13.12 kell 19.00 Ühiskülastus Pärnu Endlasse muusikal “**Suvitajad**”

14.12 kell 8.15 Laste- ja Noorteteater Reky etendus “**Hiirekete jõulud**”

kell 19.00 **Laste ja noorte disko**. Diskorid Türilt

15.12 kell 15.30 **Väliskunsti-muuseumi külastus**

kell 17.00 Eesti Kontserdi jõulu-kontsert “**Üks**

roosike on tõusnud” Kadrioru lossis

16.12 kell 19.00 Ühiskülastus ooperietendusele “**Tark taluneiu**”

Lasteaia jõulupidu

22.12 kell 12.00 **Pensionäride jõulupidu**. Ürituse juht Kalvi Kants

23.12 kell 14.00-16.00 **Koduste mudilaste ja väikelaste jõulupidu** Valtu Seltsimajas

Valtu rahva **ühisõit kalmistule ja kirikusse** Väljasõit Kummast 15.00, Kaereperest 15.10

27.12 kell 10.00 Ühiskülastus Tallinnasse kobarkinno “**Harry Potter**”

28.12 kell 21.00 **Aastalõupidu** bändiga “Mehed ei nuta”. Öhtujuht Irene Pukk

31.12 kell 15.00 Vana-aasta reesõit, metsaelanikele toidu viimine

Üritustele registreerumine ja info tel 62 659 või 055 66 357

O/Ü
KEHTENEL

Trahter Kehtna Ait

ootab teid iga päev lõunasöögile ja mõnusalt aega veetma ka õhtuti.

Menüüs on päevapraed (hinnad alates 13 kr) ja suur valik erinevaid praade soodsate hindadega.

Salatite ja külmade kastmete laud on kaetud iga päev kella 11-15-ni.

Trahteri teisel korrusel on avatud “sakste kamber”, kuhu mahub 12 inimest.

Ka sinna võtame vastu peotellimusi.

Samuti saab seda kasutada nõupidamise ruumina.

Veel on vabu päevi/õhtuid jõulupidude korraldamiseks.

Võtke meiega ühendust

telefonil 75 702.

Tere tulemast!

Trahter Kehtna Ait

soovib kõigile kena ja toimekat jõulukuud!

Ka päkapikkudel algas kiire aeg ja nad palusid kõigile Kehtna lastele teatada, et

tulevad teile koos jõuluvanaga külla

Kehtna Aita 22.detsembril kell 12.

Kallid lapsevanemad, aidake päkapikke kinkide pakkimisel. Kingid võite ka varem jõuluvana kotti tuua.

Jõudu tööle.

KESPO-klubi tänab

Aasta 2001 oli KESPO-klubi jalgpallimeeskonna taassünni aasta – võisteldi Eesti MV IV liigas. Toreda alguse järgi langeti küll tabeli keskele, kuid kogemusi ja teadmisi enda võimalustest said kõik.

Abi eest täname hr Urmas Vilmsi, Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakooli, hr Ain Sildojat, Kehtna Mõisa Osahingut, hr Märt Riisenbergi, hr Hain Keskküla ning kõiki mängijaid, kes võistkonnas osalesid või omamoodi kaasa aitasid.

Loodame koostööle ja abile ka uuel hooajal.

Lugupidamisega ja tänades

Gunnar KURE,
KESPO juhatause liige

Lugupeetud lapsevanemad!

Eesti Vuti Liiga koondab oma ridadesse poisse ja tüdrukuid, kes armastavad sporti, eriti jalgpalli, ja tahavad koos käia.

Kokkuleppe saavutamisel Kehtna

Vallavalitsuse ja Kehtna Põhikooli

juhtkonnaga spordiksime pühapäeviti Kehtna

Põhikooli võimlas ning teisipäeviti

veedaksime koolist vaba aega Café Oleses.

Toredat aastalõppu soovides:

Gunnar KURE

Õnnitlused

Ükskõik kui pikalt kestab mainete, vaid headuses on kõige lõpp ja lähe. Et head ei jätku, ütleb ainult see, kes ise ilmas head on teinud vähe. /R.Rimmel/

Novembrikuu juubilarid

- 60
Emil Nevenon
18.novembril Lelles
Rein Priks
20.novembril Kehtnas
65
Tunne Närep
7.novembril Kehtnas
Lembit Miilen
13.novembril Pae külas
75
Leida Ainsar
13.novembril Lelles
Ida Pennonen
22.novembril Kehtnas
Linda Meinberg
24.novembril Pae külas
85
Koidula Perandi
29.novembril Linnaaluste külas
91
Juli Kirsi
22.novembril Lelles
92
Emilie Laanemets
29.novembril Kumma külas
94
Johannes Ados
11.novembril Eidaperes
96
Helmi-Pinette Raidmets
10.novembril Kehtnas

Detsembrikuu juubilarid

- 60
Maie Suviste
1.detsembril Kehtnas
Aleksandr Goldman
7.detsembril Lelles
Tiiu Volmar
16.detsembril Lelles
Lembit Kihlevalt
16.detsembril Kehtnas

Registreeritud sündid

- Marili Kranach**
29.septembril Ohekatku külla
Ingrid-liris Laak
10.oktoobril Hertu külla
Allan Vilbas
12.oktoobril Lelle alevikku
Sandr Timofejev
1.novembril Kehtna alevikku
Natali Täht
8.novembril Lokuta külla

Maria Martinson
24.detsembril Koogiste külas
65

Aare Käpp
3.detsembril Kehtnas
Heikki Tulp
3.detsembril Palukülas
Väino Kaljuvee
13.detsembril Lelles
Salme Kase
21.detsembril Kalbu külas
Koidu Dopasia
25.detsembril Inglise külas
Frieda Argel
25.detsembril Lelles
Linda Kio
27.detsembril Kaereperes
70

Leon Leppoja
7.detsembril Saarepõllu külas
Ernst Juurik
15.detsembril Lokuta külas
Helju Pranno
30.detsembril Kehtnas
75

Therese-Armilda Oisalu
23.detsembril Põllu küla
Antonina Vasetskina
24.detsembril Palukülas
80

Aksel Margus
17.detsembril Linnaaluste külas
85

Armilde Valner
4.detsembril Palukülas
Elise Salumäe
5.detsembril Kumma külas
94

Linda Mahlapuu
16.detsembril Inglise külas

Lugupeetud firmajuhid ja pidude planeerijad! Teie kollektiiv ja sõpruskond väärib toredat aastalõpupidu. Café Olee on teie päralt! Info tel 055 17 854; 055 48 556; 75 120

Järgmine Valla Vaatleja ilmub enne jõule. Toimetaja ootab Teilt avaldamiseks jõulutervitusi, õnnitlusi, artikleid, arvamusi, ettepanekuid, reklaami jms kuni 13.detsembrini. Tel 75 357 või 055 679 864, e-post - kehtna@estpak.ee või reet.langi@kehtna.ee, postiaadress - Kehtna Vallavalitsus, Pargi 2, 79001 Kehtna

Õmblemine ja masinkudumine Rapla, Viljandi mnt 3 E,T,K,R 10.00-18.00 N 10.00-19.00 L 10.00-15.00 Tel 055 694 775

OÜ KULLO

Aia Äri
Raplas Viljandi mnt 3 ootab ostma
·toalilli
·keraamikat
·punutisi
·Maalehe raamatuid
·aia- ja kodutarbeid
·kevadeks seemneid
·UUDIS! Plantskydd ulukite (kitsed, põdrad, jäneseid) peletusvahendid (loe lähemalt lk 10)
·Vali jõulukungid meilt!!!
Avatud E-R 9 - 18
L 9-15
Tel 94 579, 051 87 857

Kaja!

Palju õnne!

LUIGED

Ära anda ühe poolega kirjutuslaud (tume).
Tel 75 133
kella 19.00-21.00.

Löikan viljapuude oksid.
Enn Viitkar, tel 98 414,
055 688239

OLETE KUTSUTUD

üritusele

“Jüri Homenja lugu”

·elu- ja muusikutee
·sport ja muusika
·küsimused ja vastused
·plaadid, posterid, plakatid, autogrammide
·oksjon
·soovikontsert
·TANTS
Café Olees
16.detsembril kell 19-24
Pilet 50 kr (juba müügil)
Info tel 055 17 854 või 055 48 556

Café Olee aastalõpupidu 29. detsembril ans Curracao tantsuviiside saatel. Kohtade broneerimine algab kohe. Pääse 50 kr Loodame näha kõiki vanu tuttavaid ja Café Oleele ustavaid! Toredat aastalõppu teile! Café Olee telefoninumber 75 120 taas kasutusel

Södra Eesti AS – Tallinna mnt 3 Raplas ja Pärnu sadamas – otab parimate hindadega

paberipuitu.

Ostame ka kasvavat metsa ja metsamaad. Meie poolt ka transport. Info tel 050 25 273

OÜ LANDEKER

otab

kasvavat metsa ja metsamaad.

Hind kuni 60 000 kr. hektar, tasu kohe kätte. Tel 051 79866, 051 10415, faks 063 35 576.

PANE TÄHELE!

Alates 1.detsembrist on Kehtna Tervisekeskuses uued telefoninumbriid 90 988 - dr Pukspuu 90 989 - hambaravi 90 990 - dr Tamme

Registreeritud surmad

- Erna Märk**
(12.12.1920 - 14.10.2001)
Kehtna alevikust
Georg Dobrolinski
(27.05.1923 - 23.11.2001)
Keava alevikust
Salme Kaljula
(17.11.1915 - 31.10.2001)
Kalbu külast
Johannes Pahkla
(13.10.1912 - 05.11.2001)
Eidapere alevikust
Velda Klemmer
(24.05.1927 - 07.11.2001)
Eidapere alevikust
Salme Tamme
(16.04.1935 - 14.11.2001)
Lokuta külast
Heino Metsma
(15.05.1955 - 15.11.2001)
Lelle alevikust

KEHTNA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

20.11.2001 nr 35

Kehtna valla eelarve koostamise, kasutamise, muutmise ja täiendamise korra kinnitamine

Juhindudes valla- ja linnaeelarve seadusest (RT I 1993, 42,615; 1995, 17, 234, 1997, 40, 619; 2000, 7, 40) ning valla- ja linnaeelarve vahekorra seadusest (RT I 1995, 94, 1627; 1996, 87, 1542; 1997, 16, 263), Kehtna Vallavolikogu määrab:

kinnitada Kehtna valla eelarve koostamise, kasutamise, muutmise ja täiendamise kord (lisatud).

Tõnu TEDER,
Volikogu esimees

Kinnitatud Kehtna Vallavolikogu 20.11.2001 määrusega nr 35

Kehtna valla eelarve koostamise, kasutamise, muutmise ja täitmise kord

Käesolev kord sätestab Kehtna valla eelarve koostamise, vastuvõtmise, kasutamise ja muutmise korra, juhindudes valla- ja linnaeelarve seadusest, valla- ja linnaeelarve ning riigieelarve vahekorra seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ning vallavolikogu (edaspidi volikogu) ja vallavalitsuse (edaspidi valitsus) õigusaktidest.

Eelarve koosneb valla kui omavalitsusüksuse kõikidest eelarveaasta tuludest ja kuludest, mis kokkuvõttes viiakse tasakaalu.

I Üldsätted

1. Eelarve koostamist ja täitmist korraldab valitsus. Eelarve täitmise eesmärgiks on tagada eelarves ette nähtud tulude täielik ja õigeaegne laekumine tervikuna ja iga tuluallika järgi, samuti eelarves kavandatud vajaduste takistusteta finantseerimine.

2. Maksude õige arvestamise ja õigeaegse eelarvesse kandmise eest vastutab maksja või maksu kinnipidaja seaduses ettenähtud korras.

3. Eelarveaasta lõpuks laekumata jäänud tulud loetakse selle eelarveaasta tuludeks, millal need laekuvad.

II Koostamine

4. Valla eelarve kulude proportsioonid protsentuaalselt elualade lõikes määrab volikogu eelarveaastale eelneva aasta I poolaasta lõpuks.

5. Kõik valla allasutused (edaspidi asutus) esitavad jooksva aasta 1. oktoobriks valitsusele vajadused järgmise aasta alaeelarvete osas kulude lõikes koos seletuskirjaga.

6. Nimetatud alaeelarvete taotluste põhjal koostatud eelarve kulude projekti võrdleb vallavalitsus tulude projektiga ning koostab eelarve koondprojekti, arvestades arengukava. Vallavalitsus esitab eelarve projekti koondi klassifikaatori osade ning peatükkide lõikes volikogule hiljemalt oktoobrikuus enne eelarveaasta algust. Oktoobrikuu volikogu istungil toimub eelarve esimene lugemine.

Eelarve eelnõule lisatakse:

1) eelnõu seletuskiri andmetega eelmise eelarveaasta kassakulude, käesolevaks eelarveaastaks määratud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta vastavalt nende liigendusele;

2) andmed võetud laenudest ja emiteeritud

võlakirjadest tulenevate kohustuste kohta eelseisvate eelarveaastate lõikes;

3) andmed ületulevate (enne eelarveaasta algust alustatud) ja üleminevate (pärast eelarveaasta lõppu lõpetatavate) ehituste (ja ürituste) kohta koos kulude üldsumma jaotustega eelarveaastate järgi.

7. Volikogu komisjonid vaatavad kolme nädala jooksul eelarve eelnõu läbi ja esitavad valla-valitsusele ning eelarvekomisjonile omapoolsed seisukohad ja ettepanekud.

8. Peale esimest lugemist on eelarve eelnõule õigus parandusettepanekuid teha:

- 1) volikogu komisjonidel;
- 2) volikogu liikmetel;
- 3) volikogu fraktsioonidel;
- 4) valitsusel.

9. Eelarve või eelarve eelnõu muutmise ettepanekule, mis tingib nendes ettenähtud tulude vähendamise, kulude suurendamise või kulude ümberjaotamise, tuleb algatajal lisada rahalised arvestused, mis näitavad ära kulude katteks vajalikud tuluallikad. Eelarve eelnõu muutmise ettepanek tuleb esitada kirjalikult. Ettepaneku läbivaatamisel tuleb selle kohta ära kuulata valitsuse arvamust.

10. Parandusettepanekud tuleb esitada eelarve teiseks lugemiseks. Eelarvekomisjoni poolt tagasilükatud parandusettepanekud hääletatakse esitajate nõudmisel volikogu istungil eelarve teise lugemise käigus.

11. Valla eelarve eelnõu avaldatakse pärast teist lugemist Valla vaatlajas.

12. Pärast teist lugemist võivad parandusettepanekuid esitada volikogu fraktsioonid ja alalised komisjonid.

13. Valitsus koos eelarvekomisjoniga valmistab ette eelarve eelnõu lõpliku redaktsiooni, arvestades teisel lugemisel tehtud parandustega, kolmandaks lugemiseks.

III Vastuvõtmine ja jõustumine

14. Eelarve võtab vastu volikogu seaduses sätestatud korras.

15. Volikogu kinnitab järgmise aasta eelarve kulud klassifikaatori osade ja peatükkide ning asutuste lõikes kulude üldsummas.

16. Eelarve jõustub eelarveaasta algusest.

17. Kui eelarve ei ole eelarveaasta alguseks vastu võetud, võib vallavalitsus kuni eelarve vastuvõtmiseni iga kuu teha kulutusi 1/12 lõppenud eelarveaastaks ettenähtud kulutustest.

IV Kasutamine

18. Alaeelarvete ja asutuste eelarvete kuluartiklid (välja arvatud töötasu, sotsiaalmaks ja omavahendid) kinnitatakse alaeelarvetes asutuste juhtide poolt, kooskõlastades selle valitsusega kahe nädala (1 kuu) jooksul pärast eelarve vastuvõtmist volikogu poolt.

19. Valitsuse teenistuste (osakondade), eelarvest finantseeritavate objektide ja ürituste alaeelarved kinnitab valitsus 2 nädala (kuu) aja jooksul pärast valla eelarve kinnitamist.

20. Kulude finantseerimine toimub asutuste taotluste alusel vastavalt kinnitatud alaeelarvetele.

Tulude alalaekumise korral toimub töötasude ja sellega kaasnevate maksude finantseerimine vastavalt alaeelarvetele.

21. Töötasufondi kokkuhoiu puhul on asutuste juhtidel ja teistel alaeelarvete valdajatel õigus teha ettepanek vallavalitsusele kokkuhoitud summa maksmiseks lisatasudeks ja preemiateks.

22. Eelarves spordi-, vabaaja- ja kultuuri-toetusteks ettenähtud summasid menetletakse vastavalt kultuuri ja spordirahade finantseerimise korrale.

23. Eelarve reservfond kinnitatakse volikogu määrusega eelarve koosseisus vähemalt 1% ulatuses eelarve kuludest. Reservfondi kasutab valitsus järgmiste ettenägemata kulude katmiseks:

- 1) tulude alalaekumine;
- 2) kulud, mis on seotud loodusõnnetuste, tulekahju jm. taoliste juhtumitega;
- 3) ilmastikuolude halvenemisest tingitud majanduskulude kasv;
- 4) täiendavad sotsiaalkulud;
- 5) riigi poolt reguleeritavate, riigieelarvest hüvitamata hindade ettenägematu tõusu katmiseks;
- 6) vallavara säilitamiseks ja parendamiseks.
- 7) projektides osaluseks (reservfondi(de) kasutamise kohta esitab valitsuse volikogule informatsiooni iga kvartali lõpul).

24. Kassatagavara kasutab valitsus tulude laekumise viibimisel eelarve kulude katmiseks ja see tuleb taastada volikogu määratud suuruseni samal eelarveaastal. Volikogu võib vähendada kassatagavara eelarve täitmisel tekkinud tulude puudujäägi katmiseks.

25. Eelarveaasta lõpuks kasutamata jäänud rahaliste vahendite edasise kasutamise otstarbe otsustab volikogu.

V Muutmine ja lisaeelarve

26. Eelarveaastal riigieelarvest sihtotstarbeliselt laekunud summad lülitatakse eelarvesse ilma volikogu kinnitusega, kuid valitsus informeerib sellest volikogu.

27. Alaeelarvete artiklitevahelised (v.a. töötasu) põhjendatud muudatused asutuste eelarvete ja alaeelarvete käsutajate poolt kooskõlastatakse vallavalitsusega hiljemalt 15. detsembriks. Ülekulu korral (võrreldes kinnitatud eelarvega) kannab vastava valdkonna nõunik või osakonna ja/või asutuse juht otsest vastutust.

28. Täiendavate tulude ilmnmisel või kulude tegemiseks, milleks ei ole eelarves rahalisi vahendeid määratud või mille tegemiseks määratud rahalistest vahenditest ei jätku, võib valitsus hiljemalt kaks kuud enne eelarveaasta lõppu esitada volikogule lisaeelarve eelnõu.

29. Eelarve muudatused ja lisaeelarve võetakse vastu kuni kahe lugemisega.

30. Vallas kehtestatud kohalikke makse, koormisi, teenustasusid, üüre või rente võib muuta üks kord eelarveaasta jooksul, välja arvatud juhul, kui muudatused tulenevad Riigikogu või Vabariigi Valitsuse õigusaktidest.

VI Täitmise arvestus ja aruandlus

31. Eelarve täitmise arvestus ja aruandlus on reglementeeritud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusest tulenevate eeskirjadega.

32. Asutused esitavad valitsusele eelarve täitmise aruande järgneva kuu 5. kuupäevaks (tulud 3. kuupäevaks, kulud 10. kuupäevaks).

33. Valla aastaeelarve alaeelarvete ja osakondade ning asutuste eelarvete täitmise eest kannab vastava valdkonna nõunik, osakonna või asutuse juht otsest vastutust.

34. Volikogule kinnitamiseks esitatavale eelarve täitmise aruandele peab olema lisatud volikogu poolt määratud audiitori arvamuse aruande kohta.

35. Valitsuse esitatud ning revisjonikomisjoni ja majanduskomisjoni poolt läbi vaadatud eelarve täitmise aruande kinnitab volikogu.

VII Lõppsätted

36. Vald võib võtta laenu või emiteerida võlakohustust tõendavaid väärtpapereid Eesti Vabariigi seadustes ette nähtud tingimustel.

37. Vastuvõetud eelarve, eelarve muudatused, lisaeelarve ning eelarve täitmise aruanne avaldatakse üldiseks teadmiseks Valla Vaatlajas.

Uurimistööd Keava linnamäel jätkuvad

Esimene aastatuhat on alanud. Tallinnat pole olemas. Võim ja rikkus on teistes kantsides. Hoopis Iru ja Rõuge, Peedu ja Pada on kohtadeks, kuhu kuhjatakse valle, püstitatakse tarasid ja torne. Ja eriti KEDEPIV on see linnus, mis venelast ärritab ja mille ta otsustab pärast Tartu alistamist järgmisena vallutada.

Aasta 1054 tähistab vene kroonikates vürst Izjaslavi võidukat retke linnuse vastu, mida kutsuti Kedepiviks (tõlkes Päikese Käsi). Kas oli selleks Eesti üheks viikingiaja tähtsamaks keskuseks Keava?

Seoses Tartu Ülikooli arheoloogia õppetooli kavatsusega asuda lähemalt uurima Keava linnust ja selle lähiümbrust, viidi 2000.aasta 4.aprillil läbi selle piirkonna esialgne inspekteerimine.

Ajalooarhiivis leidusid andmed ühe Linnaaluste asulakoha kohta (leitud Arne Kivistiku poolt 1990.a) ning Keava linnuse juures Vainu talu lähedal oleva Virumäe nimelise kabelimäe kohta, kust olevat luid leitud. Taani hindamisraamat nimetab siitkandist kahte küla – Keava 6 ja Linnaaluste 14 adramaaga.

Keava linnuses teostatava uurimuse põhieesmärgid ja tööhüpoteesid on järgmised:

1. Keava linnus ja avasulad on sama koht, mis vene kroonikates mainitud. Selgitada välja selle muistise vanus ning leida jäljed venelaste sõjaretkest. Senine kogemus näitab, et kõikidelt linnustelt, mida venelased omal ajal teadaolevalt piirasid (Otepää, Tartu, Varbola) leitakse ka venepäraseid nooleotsi.

2. Keava linnus – asula süsteem kujunes välja hiljemalt viikingiaja hakul ning see tekkis vähemalt ühe osa ümbruskonna avasustuse kontsentreerimise tulemusena, nagu seni on täheldatud teistegi Põhja-Eesti viikingiaegsete linnus-asulate puhul.

3. Täiesti selgusetu on Keava linnus-asula edasine saatus pärast Izjaslavi väidetavat sõjaretke: kas keskus hävitati ja seejärel hüljati? Või jätkus elu siin ka hiljem, nagu näivad osutavat 2000.a inspeksioonil kogutud pinnaleiud? Mida kujutasid endast Taani hindamisraamatu Linnaaluste ja Keava küla? Kas Keava linnust kasutati ka 12.-13.sajandil?

4. Detailsemat uurimist vajavad Keava linnuse ja linnusepiirkonna seosed-suhted Harjumaa teiste keskustega – Varbola ja Lohuga, millistest just esimest on põhjalikumalt uuritud.

2000.a läbiviidud inspeksiooni tulemusel avastati linnamäe vahetus läheduses ulatuslik asulakoht (Linnaaluste I). Kultuurikiht on seal tüse ja leiurikas, mõnes kohas leiti segiküntud hoonepõhju ja koldeasemeid. Asula pindala hinnatakse 12 ha. Niivõrd ulatuslikku viikingiaegset asustuskeskust ei ole Eestis mujal teada ning see on üks suuremaid ka kogu Baltikumis.

1.jaanuaril 2001 alustati uue projektiga 'Keava – "Päikese Käsi"', mis tahetakse lõpetada 31.detsembrik 2004.

Üritatakse tõestada, et Keava kompleks ei saanud tekkida tühjale kohale, iseleerituna lähima piirkonna arengust. Ta on kahtlemata olnud laiema piirkonna keskuseks, millest kaudselt annab tunnistust vene letopisside teadegi – suurt sõjakäiku ei võetud ju ette mõne tähtsusetu kantsi vastu.

Miks ja kuidas? Tõde on peidus kuskil maa sees. Uurimistööd jätkuvad.

Interneti andmetele toetudes:

Jutta JUKK

Kuni su küla veel elab, elad sina ka...

Keava lähiajalugu on põhjalikumalt uurinud õpetaja Leili Rennebaum.

Tema uurimusest teame nüüd, et tõepoolest eelmise sajandi alguses olid olemas veel kaks Linnaaluste küla (Linnaaluste I ja Linnaaluste II) ja Keava asundus, mis asuvad kõik alevikust ida pool. Nõukogude ajal ühendati need kolm üheks Linnaaluste külaks. Johannes Oruste ülestähenduste järgi oli Linnaaluste I külas 15 talu 56 inimesega ja Linnaaluste II külas samapalju talusid. Need on 1939. a loendusandmed, mille järgi on ka kõik need talud üles loetletud. Andmed koos muudatustega on toodud ka 1989. a 1994. a loenduste kohta. 2001.a loenduse põhjal on selles külas alles 41 suitsu (koos suvilatega).

Hiljuti pidasid koos oma sünnipäeva Keava vaimuelu sümbolid – koolimaja ja raamatukogu. Sel puhul tutvustas Leili Rennebaum lähemalt kooli ja koolimaja ajalugu.

On teada, et esimene Keava kool tegutses Linnaaluste II külas Platsi talu maadel Tänavat talu lähedal. Seal kolis kool üle Jaaniste tallu, kus praegu elab Aksel Margus. Praegune koolimaja on toodud Vastjalt üle Keavasse ja sai valmis 1931.a septembriks. See oli palkmaja, ümbritsetud aiaga. Aias asus marja- ja õunaaed ning juurviljaaed. Koolis oli 4 klassi.

1947/1948.õppeaastal muudeti kool kuueklassiliseks (puudus 5.klass). Et majas asusid peale klasside ka õpetaja ja koolitadi korterid, siis ei mahtunud sinna kõik klassid ära ja 4. ning 6.klass töötas Järve talus Põrsakul.

Alates 1949.aastast viidi klassiruumid Elsa Ringo majja. E.Ringo ise oli Siberisse saadetud.

1970.aastal muudeti kool kolmeklassiliseks ja 1976.aasta sügisel suleti.

Maja jäi perekonna korteriks kuni 1990.aastani, mil kool avati taas 4klassilisena. Enne seda tehti majas kapitaalremont ja seda suures osas ühiskondlikus korras, ilma rahata. Veidi hiljem pandi majale uus katus ja viimaks korrastati välisfassaad.

Selle kooli iga kestis vaid 10 aastat ning eelmise aasta kevadel suleti kool õpilaste vähesuse ja majandusliku kokkuhoiu tõttu taas.

Nüüd asubki koolimajas Keava raamatukogu. Veidi ka viimase ajaloo.

1928.a talvel tõi Linnaaluste küla nooruk Johannes Oruste Kehtnast rändraamatukogu enda tallu ja alustas külaelanikele vaimuvalguse jagamist. Samal aastal tuli Keavasse noor aktiivne koolipreili Leida Kivista, kelle ettevõtmisel moodustatigi Keava avalik raamatukogu 15 raamatuga. Maakond, haridusosakond, vallavalitsus ja annetajad olid huvitatud, et raamatukogu kasvaks.

1946.a oli juba fondis 892 raamatut ja lugejaid 166. Raamatukogu on vahetanud palju asukohti nagu koolgi. Kahel korral on ta asunud eramajas. Leida Kivista, Theodor Ostrov, Meeli Männiste-Vare, Linda Kalman-Kärner, Georg Anilaid, Helvi Sullo-Raudsepp, Anne Ojasalu, Karin Aarma, Elle-Mai Obermann, Jutta Jukk – nemad on juhitanud Keava raamatukogu selle 70 aasta jooksul.

Vaimsus ei ole kadunud Keavast ja selle ümbrusest ka täna mitte. Siin elavad lähestikku kolm kunstnikku

– Lemmi Karmo Männiku talus, kes tegeleb maalimisega nii paberile kui siidile. Tema õpetas ka talvel lastele siidimaali ja kipsvormide valmistamise kunsti.

– Kairi Orgusaar on klaasikunstnik ja elab Kunilepa talus.

– Mergit Terasmees kaevu talust on sõejoonistaja.

Nemad panid raamatukogu pööningusaali sünnipäeva puhuks üles näituse.

Sünnipäeva tähistamise avas mõnusa regilauluga meile tuntud Krista Olesk. Oma luuletusi ja mõttevisandusi jagasid Vika Roosild ja Ene Kensap. Viimane kinkis raamatukogule oma vastilmunud luulekogu "Kui pehme samet hellalt paitab".

Keava lähedal Siia talus elab inglise keelest raamatute tõlkija Urve Liivamägi.

Mitu isetegevuslikku kunstnikku on Pärnmaade perest.

Kõik need inimesed austasid meie juubelipidu oma osavõetuga. Tänu neile!

Tahame väga loota, et elu Keavas ei sure välja nagu paljudes meie maakohtades on sündinud. Usku ja lootust peab olema. Selle kinnituseks otsustasid mõned aktiivsemad inimesed taasasutada Keava hariduse- ja Kultuuriseltsi.

NB! Teadmiseks Keava raamatukogu lugejatele:

iga kuu esimesel pühapäeval on raamatukogu lahti kl 14-16.

Jutta JUKK,

Keava raamatukogu juhataja

Plantskydd

Plantskydd – aia- ja metsavalvur - on Rootsist välja töötatud ulukite peletusvahend – valmistatud 100% looduslikest toimeainetest: spetsiaaltötlusega verejahu, taimsed õlid. Testitud kitsede, põtrade ja jäneste suhtes. Ei sisalda sünteetilisi lisandeid, ei ole mürgine ega kahjusta loomi ja keskkonda õigelt kasutamisel. Pritsitakse taimedele enne lehtede ja noorte võrsete närimise aega. Lahus peletab ulukid eemale spetsiifilise verelõhnaga, mis ei ole ebameeldiv inimesele. Lahus püsib (ilmastikukindlalt) 6 kuud talvel puhkavatel taimedel ja kuni 4 kuud aktiivse kasvamise perioodil. Plantskydd on tõhus kaitse kitsede, põtrade ja jäneste vastu.

**Osta saab OÜ Kullo Aia Ärist
Raplas Viljandi mnt 3
(E-R 9-18, L 9-15)**

HALDUSREFORMIST SOOMES

Novembri algul oli valla väikesel esindusel võimalus käia külas Soomes Nurmijärve vallas. Sõidu korraldas Rapla linnavalitsus, kes kutsus kaasa ka Rapla, Kehtna, Raikküla ja Järvakandi valdade esindajad. Reisi eesmärgiks oli tutvuda kohalike omavalitsuste reformiga Soomes. Kehtnast olid reisil Reet Nero, Kalle Toomet, Tõnu Teder, Tarmo Murel ja allakirjutanu. Nurmijärvel olid väga tõised kohtumised ja saime üsna palju informatsiooni, millest osa tahakski kokkuvõtlikult edasi anda.

*Kõigepealt Nurmijärve vallast.

Iseseisev kirikukogudus on Nurmijärvel juba aastast 1605. Administratiivne üksus tekkis 1775. aasta maakondade (läänide) jagamisega. Nurmijärvi asub Lõuna-Soomes Helsingist poole tunni tee kaugusel. Valla pindala on 367 km², elanikke on 33 104.

Võrdluseks Kehtna vald: pindala – 507 km², elanikke – 5 584. Nurmijärve vallas on kolm suuremat küla: Klaukkala (13 203 elanikku), Nurmijärven Kirkonkylä (6 550) ja Rajamäki (5 940). Väiksemates asulates elab kokku 7 411 inimest. Valla elanike arv kasvab pidevalt, viimastel aastatel 700-1000 inimest aastas, s.o. 2,4-2,5% elanikkonnast. Nii et vallal on probleeme uute elanike vastuvõtmise ja teenindamisega. Aastas ehitatakse ca' 330 eramaja ja 100 üürikorterit. Selline inimeste juurdetulek on seletatav Helsingi lähedusega. Suurlinnas on elu tunduvalt kallim kui maal, mistõttu paljud loobuvad oma linnakorterist ja asuvad elama Nurmijärvel. Töö käiakse endiselt Helsingis.

Valla administratiivne keskus on Nurmijärve kirikukülas. Valda ennast ei ole haldusreformi käigus liidetud ega lahutatud, vaid ta on säilitanud oma ajaloolise suuruse. Vald on suurim tööandja – palgal on 1809 töötajat. Nurmijärvel kuulub selle arvu sisse kõikide vallaasutuste ja -ettevõtete personal: koolid, lasteaiad, sotsiaal- ja tervishoiuasutused, ujula, gaasifirma, bussipark, korteriühendus, vee müük jt. Praktiliselt kõik, kelle teenuseid vallakodanik tarbib.

Vald on kui usaldusühing, mida Nurmijärvel juhib 51-liikmeline volikogu. Vallavalitsuses on 11 inimest. Valitsusele alluvad 14 komisjoni (eluaseme-, tervishoiu-, sotsiaal-, noorsoo-, kooli-, kehakultuuri-, kultuuri-, ehitus-, keskkonna- jne. komisjonid) ja vallaasutused. Rõhutati ka, et Nurmijärvel on palju komisjone, teistes valdades tavaliselt nii palju pole.

Ülevaate Nurmijärve vallast andis meile vallavanem Kimmo Behm. Temalt kuulsime ka valla tuludest-kuludest. Valla eelarve selleks aastaks on 718 milj. marka. Tulude poolel on suurimaks laekumiseks tulumaks – 488 milj. marka, riigilt saadakse toetust 51 milj., teenuste eest laekub 93 milj. ja laenu võetakse 60 milj., lisaks väiksemad laekumised kinnisvaramaksu jm. näol. Vallale laekuva tulumaksu määra otsustab vald ise, ja see on Nurmijärvel 17,75% töötasudelt. Peale selle tasuvad inimesed riigimaksu, nii, et kokkuvõttes läheb kahest teenitud margast üks maksudeks. Valla kuludest moodustavad suurema osa tervishoid (arstiabi, eriarsti teenused, tervisekeskused, vanurite hooldus) – 39%, sotsiaalteenused (sh. lasteaiad) – 31% ja haridus – 26%.

Nurmijärvi on Soome kirjandusklassiku Aleksis Kivi sünnikoht ja nii ongi valla vapil kujutatud seitset venda.

Haldusreformist Soomes rääkisid Jussi-Pekka Alanen ja Pekka Myllyniemi.

Ajaloo. Soomes oli aastal 1940 607 valda. Sõjajärgselt läks üle 40 valla Karjalast NL alluvusse.

Edasine valdade arvu muutus oli järgmine:

1950-547	1965-547	1970-518
1975-478	1980-464	1985-461
1990-460	2000-452	2001-448

Nagu näha, oli kõige suurem valdade arvu vähenemine aastail 1965-1980 – 83 valda. Viimase paarikümne aastaga 1980-2000 vähenes valdade arv 12 võrra.

Kohaliku omavalitsuse seadusi on tehtud mitmeid ja täiendatud aastatel 1925, 1977 ja 1993. Viimasel muutmisel nähti ette, et kui vallad ise on ühinemise vastu, siis jõuga saab seda teha parlament. 1997.a. täienduse kohaselt saavad ühinevad vallad riigitoetust kuni 25 miljonit marka, mis makstakse välja kolme aasta jooksul. Praegu on parlamendi menetluses muudatus, et suurendada ühinemistoetust 40 miljonini, mis makstakse viie aasta jooksul.

Soome omavalitsuste reformikava koostati 1970.aastal. Kava kohaselt taheti valdade arv viia 518-lt 320-ni. Nii ei läinud ja praegu on 448 valda. Omavalitsuste suurused on väga erinevad: 5,9 km² kuni 15 000 km². Soome lõunaosas on tihedalt väikeste territooriumiga valdasid, põhjas asuvad pool-inimtühjad hiigelvallad. Ka elanike arvult on erinevused märgatavad:

elanikke	valdade arv	osa elanikkonnast
..4000	193	8,8%
4000-10 000	157	20,5%
10 000-20 000	64	17,5%
20 000-50 000	33	18,5%
50 000-100 000	7	9,6%
100 000-...	6	25,1

Need andmed on pärit ajast, kui oli 460 omavalitsusüksust. Keskmiselt on vallas elanikke 6 500. Soomlaste sõnul on inimesed rohkem rahul väikestes ja suurtes valdades, vähem keskmistes. Elanike arvu suurenemisest ja vähenemisest sõltuvalt jagatakse Soome kasvu- ja kahanemipiirkondadeks. Soomes on üle 200 valla, kus on vähe elanikke. Nendes piirkondades on tekkinud valdade liidud, kes hoolitsevad teenuste pakkumise eest, kellele kuuluvad ka vallaasutused ja -ettevõtted.

Ka tänasel päeval räägitakse valdade ühinemisest. Mis on selle eesmärk? Soome soovib arendada heaoluühiskonda. Vald peab hoolitsema kõigi teenuste pakkumise eest. Vastutavad aga vald ja riik koos. Peab olema selgelt jagatud, mida teeb vald, mida riik. Valdade liitmisel peaks hakkama paremini toimima kohalik demokraatia, paranema teenuste andmine ja tulema valda juurde elanikke, et saada rohkem maksuraha.

Pähe turgatas retooriline küsimus, kust tuleb maksuraha neisse valdadesse, mis elanikest tühjaks valguvad.

Räägiti veel piirkondlikust koostööst, piirkonna atraktiivsusest ja seda mõjutavatest teguritest.

Saime ka ülevaate kahest valdade liitmise näitest.

Esimene näide. Lohja vallad.

Vallad ühinesid 1997.a. Pekka Myllyniemi oli vallavanem enne ja ka pärast ühinemist. Selles protsessis riik ei osalenud, vallad leppisid ise kokku. Tegemist oli tüüpilise rõngasvallaga. Lohja linnas elas 15 000 inimest, seda ümbritsevas vallas 19 000. Lohja asub Helsingi lähedal. Varem oligi tegemist ühe üksusega, mis 1926.a. tehti kaheks vallaks. Esimene taasühendamise katse

oli 1980.aastal. 64% elanikest hääletas ühinemise vastu. 1990-ndate aastate lama (majanduskriis Soomes) ajal lõpetas tegevuse Lohja ehitusmaterjalide tehas. Oli vaja piirkondlikku koostööd. Algas uus ettevalmistus ühinemiseks. Eesmärgiks seati paremate arengutingimuste loomine, teenindussüsteemi efektiivsemaks muutmine, raha säästmine. 1994. aastal koostati materjal "Oleme Lohja elanikud", algas arengukava tegemine, mis pidi andma vastuse, kuidas vald edasi tegutseb. Moodustati töörühmad, koostati materjal "Võimaluste Lohja", mida arutati mõlemas volikogus 1995.aastal. Volikogud kiitsid ühinemiskava heaks. Korraldati rahvahääletus. Linnas pooldas ühinemist üle 90% hääletanutest, vallas üle 50%. 1996.a. veebruaris kiitis valitsus ühinemisotsuse heaks, ja 1997. a. vallad ühendati. Lohja sai riigilt toetust 22 milj. marka.

Nagu näha - üsna pikk protsess. Kui ma küsisin, kas ühinemise otsus võis sõltuda lamast, sain jaatava vastuse. Antud näites olidki ühinemise eeldusteks suurlinna lähedus, majandusraskustes vallad ja rõngasvalla mudel. Teisele küsimusele, kas ühinemine täitis lootused, kas saadi loodetud tulemus, kas seda on võimalik mõõta, sain vastuse, et ilmselt täitis aga mõõta seda ei saa. Lõppjäreluste tegemiseks on vaja ka pikemat aega, kõik positiivsed nihked ei avaldu nii ruttu.

Teine näide. Põhja pool, Oulu lähedal asuvad kaks omavalitsust: Raahe linn ja Patijoki vald.

Siin oli ühinemise algatajaks riik. 2000. aasta algul otsustas siseministeerium välja selgitada ühinemise võimalused. Ohtu nähti selles, et inimesed kolivad mujale elama, näiteks Oulu linna. Tuli välja selgitada elamistingimused, teenuste tase ja kättesaadavus, identiteedi küsimus, valla imidž, vallamajanduse seisund. Eesmärgiks seati elamistingimuste parandamine, teenuste paindlikumaks muutmine, otsuste selgus. Raahe imidž ei olnud kuigi hea, ega ole seda ka praegu. Mõlema omavalitsuse majandusnäitajad on kehvad.

Hinnangute põhjal on ühinemine võimalik ja piirkonnale kasulik. Ettepanekud olid järgmised: mõlemad omavalitsused lõpetavad tegevuse ja luuakse uus omavalitsus, volikogud peaks tegema ühinemisotsuse, kui nad seda ei tee – tuleb rahvahääletus. Nii tehtigi siseministeeriumis käesoleva aasta augusti lõpus otsus – viia läbi rahva hääletus. Tänaeni veel hääletust läbi viidud ei ole.

Situatsioon ning traditsioonid Eestis ja Soomes on erinevad, mistõttu kuulnud-nähtud omavalitsuste mudeleid ja ühinemisuhtumeid otse üle võtta ei saa. Küll on aga valla ülesanded ja kohustused oma elanike ees sarnased, samuti eesmärk – omavalitsuse jätkusuutlikkus, elanike parem teenindamine jne.

Et teha haldusreformi Raplamaal ja võtta vastu kosilasi, kes on Kehtnale teinud ühinemissettepanekuid, peaks muidugi lähtuma sisust, mitte pelgalt piiride tõmbamisest, nagu seda algselt valitsus välja pakkus. Oluline polegi ehk niivõrd elanike arv ja territooriumi suurus, vaid ühinemise eesmärk, mis peab olema selgelt fikseeritud, välja tuues konkreetsed plussid ja miinused, mis peavad olema ka mõõdetavad. Kui see on kõigile selge, tuleb küsida ka rahva arvamust.

Niipalju siis reisisemenutusi ja mõtteid.

Tõnis BLANK,
Volikogu liige,
revisjonikomisjoni esimees

Rahvakultuur on meie jaoks kapital.

/Aare Kasemets/

Mõtteid seltsielust, rahva- ja kõrgkultuurist Valtus

Olles tänaseks töötanud 40 aastat, pole ma Valtu kultuurielu korraldajana tahtnud koolitustest kõrvale jääda. Osaledes Rahvakultuuri Arendus ja Koolituskeskuse mitmetel kursustel, saan alati kosutust mõtetele, et olen oma tegevusega õigel teel. Kultuuriministeeriumi suund on selline, et valdades kohapeal ei lõhutaks aastakümnete vältel hästi toimunud rahvamajade süsteemi.

Aga kui erinev on olukord Eestimaa valdades!

Enamuses paikades on rahvamajad säilinud, isetegevusringide juhid on tasustatud ning rahvatantsijad, laulurahvas jt ei pea ise maksma selle eest, et viivad edasi meie ainulaadset rahvakultuuri.

Ka meie maakonna mitmes piirkonnas on nii. Kui palju tulemuslikum on kultuuritöö, kui majas on kaks töötajat: juhataja ja kunstiline juht (nii on Järvakandis, Valgus, Märjamaal jne).

Kas saame kultuurielu jätta vaid seltside vedada? Seltsi ju ülalt poolt luua ei saa, selleks peaks algatus tulema soovijailt endilt, kui neil on vajalikke oskusi ja tegutsemiseks vajalikku raha. Loota, et toetussummad tulevad fondide kaudu just sinu seltsile, oleks naiivne.

Loomulik on küll, et kõikvõimalikest fondidest raha palutakse, aga saada õnnestub harva.

Loomulik on ka see, et rahvamaja juures tegutseksid huviklubid, ringid, seltsingud. Seltsing on ühiste huvide ja eesmärkidega tegutsev ühendus, mis võib saada ka rahalist toetust näiteks kohaliku omaalgatuse programmit.

On vajalik, et mõtestaksime rahvakultuuri kaasaegses kontekstis.

Selleks on vaja, et rahvamajal on kohaliku kultuurielu arengukava. Arengukava ei saa teha ilma abilisteta. Rahvamaja juures peab olema nõukogu, kellel seltsi- ja kultuurielu oleks südameasi.

Kui palju ükskõiksust on maal, masendust ja mõttetut koduseinte vahele sulgumist! Sellist suhtumist on palju ka meil Valtus, eriti Kaerepere alevikus. Rõõmu teeb, et Valtu kandi külates luuakse külaseltsinguid, on valitud külavanemad ja paljudgi tehakse koos ära (Saunaküla, Kumma, Nurme, Põrsaku). Kaereperes on majad elanikke täis, aga me teame, kui vähesed kohalikus ühistegevuses osalevad. Armastust kodukoha vastu on vähe, meie üldkasutatavad paigad – bussipeatused, haljasalad jne – võivad rämpsusisse kasvõi uppuda – koristama ei tõuse meie käsi.

Kui elanikud ei tahaks käia teatrietendustel või pidudel, siis võiksid nad osaleda õpiringides, külastada seltsimajas toimuvaid näitusi või tasuta kohtumisõhtuid. Õeldakse, et pole infot saanud. Kas nähakse või huvitatakse reklaamplakatist? Jah, arvutiga pole need mul kujundatud, sest seltsimajal ei ole ei kirjutusmasinat ega arvutit.

Õnneks on siiski neid, kes kultuurisündmustel osalenud, on olnud toetajaid ja abilisi. **Tuhat tänu teile, perekonnad Hannust, Kurisoo, Vitsur, Laas, Metsallik, Raudsepa, Randjärv, Pikkov, tänu Vanatalu-perele! Tänuõnad Valtu Hoiuühistule, Kehtna Vallavalitsusele,**

Sadolinile, Valtu-Vivale, Vatu Veinile, Rapla Muusikakoolile.

Tunnen rõõmu, et oleme suutnud tegutseda koostöös Valtu raamatukoguga, Valtu Põhikooliga. Õnnelik võin olla, et meil on Valtus toredad õpetajad, kes on kunsti, käsitööd, näitemängu, muusikat ja rahvatantsu õpetanud, rahvalikke spordivõistlusi korraldanud.

Mida teeksin, kui meil ei oleks näiteringe, Lemmit ja kapelli Lemmikud, bände Brändy ja VPÜ? Millised tänuõnad peaksin ütleva Sirje Buusmannile, Ando Valmsenile, Anne Archipovile, Aime Smittile, Linda Laurimäele, Tenno Teetsile, Renate Põllule? Ei see aitäh ajas kustu...

Aitäh teile, pensionärid, aitäh teile, noored tütarlapsed ja väikesed tüdrukud-poisid! Koos oleme mõndagi teinud.

Kodukandipäevad, ühiskülastused kõigisse Eestimaa teatritesse, näituste, muuseumide, laatade külastused, foto- ja kunstinäitused seltsimajas, laste jooksu- ja joonistusvõistlused, rendzhuõppused, temaatilised õhtud, animafilmüritused, lemmikloomapäev, "aiamaailm" ja lillenäitus, reesõidud ja ratsutamised vastlapäeval, jaaniõhtu, jõuluõhtu, diskod lastele ja noortele, puhkeõhtud Brandy, VPÜ, Curacao ja bändiga Mehed Ei Nuta, Nukuteatri, VAT Teatri, Theatrumi ja Reky etendused Valtus ning Eesti Kontserdi kontserdid meie igivanas seltsimajas – see on kokkuvõttev loetelu Valtu Seltsimaja poolt korraldatust 2001.aastal.

Kõigea kaib kaasas alaline mure, et raha ürituste jaoks ei ole. Paluda toetust, laenata, rikkuda oma närve, taluda solvanguid, selgitada alaealistele, et neile on riiklikult kehtestatud teatud piirangud... Maksta külalisbändidele, teatritele, õhtujuhtidele omast taskust selle summa, mis kontrollsummast puudu jääb, kui külastajaid vähe. Kord 1750, teinekord 500, siis 600 – see on nii tavaline. Minu rumalus on vaid selles, et ma õppust ei võta ja ikka üritusi korraldan.

Täna Spordimaja juhtkonda, Eidi Terasmaad, Valtu lasteaeda, kohalikke kauplusi.

Täna oma poegi Kalvit ja Kalevit, kes raha küsimata üritusi sisustanud, oma autoga külalisesinejaid kohale toonud, seltsimaja telefoniarveid maksnud, kui ema rahakott tühi.

Milleks see kõik? Kas rõõm mõnest kordaläinud tegemisest, kultuurisündmusest kaalub selle üles?

Suvel kodukandipäevadel keskööl valtu-lastega koos ilutulestikku jälgides oli küll tunne, et meid on koos nii lõpmatult palju ja kõik on rõõmsad! Mõni julges juubeldadagi hõigates: "Elagu Valtu!"

Kõigile, oma rahvale ja teistelegi tahaksin öelda: "Tule ikka me rõõmude juurde, tule jälle..."

Helgi SUSSI, Valtu kultuurikorraldaja

Miks elukohta määratleda ehk sisse kirjutada?

Alates 01.01.2001 hakkas kehtima **rahvastiku-registri** seadus (RT I 2000, 50, 317), milles on sätestatud, et **01.01.2002.aastast võetakse kasutusele rahvastikuregister**. Vastavalt sellele lähtuvad järgmisest aastast mitmed ametkonnad (maksuamet, haridusasutused jne) oma toimingutes isiku rahvastikuregistris määratletud elukohast ehk sissekirjutusest.

Kuidas moodustub rahvastikuregister?

Rahvastikuregistri moodustamisel kantakse seni eraldi peetud rahvastiku arvestuse andmebaasist, Eesti hääleõiguslike kodanike riiklikust registrist ja Eesti hääleõiguslike välismaalaste riiklikust registrist andmed üle rahvastikuregistri arhiivi. Seal kantakse rahvastikuregistri aktuaalsete andmete ehk põhiregistri hulka nende isikute andmed, kelle kohta on teada:

- Perekonnanimi
- Eesnimi
- Sünniaeg
- Sünnikoht
- Sugu
- Isikukood
- Elukoha aadress vähemalt kohaliku omavalitsuse täpsusega
- Eesti kodakondsusesse kuulumine või kehtiva elamisloa omamine

Igal inimesel on õigus kontrollida oma ja oma alaealiste laste ning eestkostetavate rahvastikuregistrisse kantavate andmete olemasolu andmebaasis (kohalikus omavalitsuses, kus nad on ennast määratlenud ehk sisse kirjutatud) ja esitada puuduvad andmed. Selleks võtta kaasa isikut tõendav dokument.

Elukoha andmetena kohaldatakse seni rahvastiku arvestuse andmebaasis olevaid andmeid ehk teisisõnu, inimesel, kes on ennast elukohta registreerinud ja elab antud aadressil, pole põhjust muretseda. Kui inimesel ei ole elukohta määratletud (näit on aastaid väljakirjutatud), siis tema andmeid ei kanta aktuaalsete hulka ehk põhiregistrisse.

Miks elukohta määratleda:

* elukoha registreerimisel selgub, millisesse omavalitsusse elanik kuulub ning see võimaldab tagada tema õigused, alustades valimisõigusest; pakkuda eluasemetoetust ja eraldada erinevaid sotsiaalabirahasid.

Seab ka kohustusi- näiteks kaitseväeteenistus ja kooliskäimise kohustus.

* pikemas plaanis on see aluseks, mille järgi kogu piirkonna elu ja sealsete inimeste vajadusi arvestavaid teenuseid arendada. Selle järgi saab riik ka kohalikele omavalitsustele nende ülesannete täitmiseks raha jagada.

Aili GUTMANN, Rapla Maavalitsuse peaspetsialist